

PROGRAM DELA

Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2026

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Tumov drevored 6
5220 Tolmin
T 05 381 15 26
www.kcktolmin.si
knjiznica@kcktolmin.si

PROGRAM DELA

Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2026

1.	PREDSTAVITEV ZAVODA	5
1.1.	PODATKI O ZAVODU	5
1.2.	ORGANA UPRAVLJANJA:.....	5
1.3.	DEJAVNOST ZAVODA	6
1.4.	ZAKONSKE IN STROKOVNE PODLAGE	6
1.5.	FINANCIRANJE ZAVODA.....	7
1.6.	ORGANIZACIJSKE ENOTE KNJIŽNICE	8
2.	DOLGOROČNI CILJI.....	10
2.1.	STRATEŠKO PODROČJE 1 (SP1): PROSTOR IN MREŽA	10
2.2.	STRATEŠKO PODROČJE 2 (SP2): ZBIRKA.....	10
2.3.	STRATEŠKO PODROČJE 3 (SP3): STORITVE IN UPORABNIKI	10
2.4.	STRATEŠKO PODROČJE 4 (SP4): PROSTOR IN SPOMIN SKUPNOSTI	11
2.5.	STRATEŠKO PODROČJE 5 (SP5): ORGANIZACIJSKA KULTURA IN KOMPETENCE ZAPOSLENIH.....	11
3.	LETNI CILJI	12
3.1.	LETNI CILJI ZNOTRAJ STRATEŠKEGA NAČRTA 2026-2030.....	12
3.1.1.	<i>Strateško področje 1 (SP1): Prostor in mreža</i>	<i>12</i>
3.1.2.	<i>Strateško področje 2 (SP2): Zbirka</i>	<i>13</i>
3.1.3.	<i>Strateško področje 3 (SP3): Storitve in uporabniki</i>	<i>13</i>
3.1.4.	<i>Strateško področje 4 (SP4): Prostor in spomin skupnosti</i>	<i>14</i>
3.1.5.	<i>Strateško področje 5 (SP5): Organizacijska kultura in kompetence zaposlenih</i>	<i>14</i>
3.2.	KNJIŽNIČNO GRADIVO	16
3.2.1.	<i>Knjižnična zbirka.....</i>	<i>16</i>
3.2.2.	<i>Nakup gradiva.....</i>	<i>16</i>
3.2.3.	<i>Darovi</i>	<i>17</i>
3.2.4.	<i>Odpisi</i>	<i>17</i>
3.3.	IZPOSOJA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA.....	18
3.3.1.	<i>Izposoja na dom</i>	<i>18</i>
3.3.2.	<i>Medknjižnična izposoja</i>	<i>18</i>
3.4.	ČLANI IN UPORABNIKI	18
3.4.1.	<i>Obisk.....</i>	<i>18</i>
3.4.2.	<i>Aktivni člani.....</i>	<i>18</i>
3.4.3.	<i>Novi člani.....</i>	<i>19</i>
3.4.4.	<i>Spletne storitve knjižnice.....</i>	<i>19</i>
3.5.	DEJAVNOSTI IN PROJEKTI.....	20
3.5.1.	<i>Dejavnosti za vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje</i>	<i>20</i>
3.5.2.	<i>Bibliopedagoške dejavnosti za spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade.....</i>	<i>21</i>
3.5.3.	<i>Medgeneracijsko spodbujanje branja</i>	<i>22</i>
3.6.	DOGODKI IN PRIREDITVE	23
3.7.	DOMOZNANSKA DEJAVNOST	25
3.8.	OBLIKE DEJAVNOSTI ZA RANLJIVE SKUPINE	26
3.9.	STROKOVNA POMOČ IN SODELOVANJE	27
3.10.	PROMOCIJA KNJIŽNICE IN DEJAVNOSTI.....	28
3.11.	RAZNO	28
4.	ODPRTOST	30
	PRILOGA 1: ODPRTOST KNJIŽNIC V LETU 2026.....	31

PRILOGA 1.1: RAZPORED OBISKOV POTUJOČE KNJIŽNICE V LETU 2026	32
PRILOGA 1.2: RAZPORED OBISKOV DOSTAVNE KNJIŽNICE	33
PRILOGA 2: FINANČNI NAČRT ZA LETO 2026	34
PRILOGA 2.1: NAČRT NABAV OSNOVNIH SREDSTEV IN INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA V 2026	35
PRILOGA 2.2: KADROVSKI NAČRT KNJIŽNICE CIRILA KOSMAČA TOLMIN ZA LETO 2026	36
PRILOGA 2.2.1 (PO UREDBI)	45
PRILOGA 2.2.2: NAČRT IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH V LETU 2026	46
PRILOGA 3: NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA 2026.....	47

1. PREDSTAVITEV ZAVODA

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin je javni zavod, ki so ga občine Tolmin, Kobarid in Bovec z Odlokom o ustanovitvi leta 1999 (aktualni odlok Uradni list št. 38/22) ustanovile za opravljanje knjižnične dejavnosti na območju vseh treh občin v štirih organizacijskih enotah:

- Knjižnica Tolmin: Tumov drevored 6, 5220 Tolmin.
- Knjižnica Bovec: Ledina 6, 5230 Bovec.
- Knjižnica Kobarid: Gregorčičeva 20, 5222 Kobarid.
- Potujoča knjižnica: Tumov drevored 6, 5220 Tolmin.

1.1. Podatki o zavodu

Naziv:	Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Naslov:	Tumov drevored 6, 5220 Tolmin
Matična številka:	5052980
Št. proračunskega uporabnika:	37451
Šifra dejavnosti:	S91.110
Davčna številka:	94679479
Številka transakcijskega računa:	01328-6030374586 pri Banki Slovenije (UJP Nova Gorica)
Vpis v sodni register:	1-56-00 pri Okrožnem sodišču v Novi Gorici
Telefon:	05 38 11 526
Elektronski naslov:	knjiznica@kcktolmin.si
Spletna stran:	https://www.kcktolmin.si/

1.2. Organa upravljanja:

1. Direktor

Ime in priimek:	Rok Dežman
Izobrazba:	Profesor sociologije in zgodovine
Imenovanje:	1. 1. 2026
Mandat:	5 let
Omejitev:	Zastopa brez omejitev

2. Svet knjižnice

Konstituiranje:	16. 1. 2025
Mandat:	5 let
Predsednik:	Vlado Trost (predstavnik uporabnikov iz Občine Tolmin)
Člani:	<ul style="list-style-type: none">• predstavniki občin ustanoviteljic: Marica Klinkon (Občina Tolmin), Danica Hrast (Občina Kobarid) in Daša Čopi (Občina Bovec)• predstavniki uporabnikov: mag. Janja Barić (iz Občine Tolmin) in Nuša Bremec (iz Občine Bovec)• predstavniki zaposlenih: Urška Maligoj Matelič, Peter Pavletič, Polonca Podreka Šturm.

1.3. Dejavnost zavoda

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin kot splošna knjižnica, ustanovljena za izvajanje knjižnične dejavnosti na območju občin Tolmin, Kobarid in Bovec, načrtuje svoje delo v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (UL RS 87/01 in 92/15) in Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (UL RS 38/22).

V skladu z 2. členom Zakona o knjižničarstvu knjižnična dejavnost zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo
- dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu.

V skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu knjižnica tudi:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane z dejavnostjo knjižnice.

1.4. Zakonske in strokovne podlage

Poslovanje knjižnice med drugim urejajo:

- Zakon o knjižničarstvu,
- Zakon o zavodih,
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo,
- Zakon o javnih financah,
- Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji,
- Zakon o javnih uslužbencih,
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu,
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic,
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe,
- Pravilnik o razvidu knjižnic.
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic,
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028),

- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2022-2027,
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024-2031 (ReNPK 24-31),
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah,
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin in
- interni akti knjižnice.

Program dela knjižnice za leto 2026 temelji na veljavni zakonodaji, upošteva priporočila in usmeritve knjižničarske stroke ter izhaja iz internih aktov knjižnice. Osnovna podlaga zanj je Strateški načrt Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za obdobje 2026-2030.

1.5. Financiranje zavoda

Knjižnica skladno z veljavno zakonodajo pridobiva sredstva za izvajanje dejavnosti:

a. iz javnih virov za opravljanje javne službe:

- iz sredstev državnega proračuna;
- iz sredstev proračunov ustanoviteljic;
- iz drugih virov v skladu z zakonom in drugimi predpisi;

b. iz nejavnih virov za opravljanje javne službe:

- z zaračunavanjem storitev v skladu s predpisi;

c. iz drugih virov:

- z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov, na način in pod pogoji, določenimi z zakonom;
- iz sredstev drugih uporabnikov;
- iz sredstev, pridobljenih na projektnih razpisih.

Glavni vir sredstev za delovanje knjižnice bodo sredstva iz proračunov občin ustanoviteljic, v manjši meri sredstva Ministrstva za kulturo in lastni prihodki knjižnice ter morebitna projektna sredstva.

Sredstva iz proračunov ustanoviteljic

Vsaka občina ustanoviteljica zagotavlja sredstva za delovanje organizacijske enote knjižnice v svoji občini (stroški dela, materialni stroški, investicije in investicijsko vzdrževanje, prireditve in projekti ter nakup gradiva). Občine obenem zagotavljajo tudi sredstva za delovanje skupnih služb¹ (delo in materialni stroški) ter delovanje Potujoče knjižnice. Delež financiranja skupnih stroškov posamezne občine je skladno z zakonodajo določen glede na delež števila prebivalcev.

Občine zagotavljajo sredstva za delovanje knjižnice na podlagi sprejetih proračunov in pogodb o financiranju knjižnične dejavnosti v obliki mesečnih dotacij oziroma na podlagi zahtevkov. Občina Tolmin je proračun za leto 2026 sprejela 16. 12. 2025, Občina Bovec 30. 1. 2026 in Občina Kobarid 14. 1. 2026.

Sredstva iz državnega proračuna

¹ Uprava, nabava, katalogizacija, domoznastvo in sistemski administrator (računalničar).

Knjižnica je z e-vlogo, oddano dne 12. 11. 2025 na portalu eJR, na neposrednem javnem pozivu Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v letu 2026 pridobila 26.435 € sredstev iz državnega proračuna za nakup kakovostne slovenske in tuje literature za različne ciljne skupine uporabnikov. V primeru objave neposrednega poziva ministrstva za sofinanciranje nakupa IKT opreme se bo knjižnica prijavila tudi na ta razpis.

Sponzorstva, donacije in projektna sredstva

Za podporo bralnim projektom in dejavnostim bo knjižnica iskala tudi sponzorje in donatorje (npr. različne založbe za Uganko meseca, nagrada v projektu Bralna bratovščina). Knjižnica se je v februarju 2025 prijavila na projekt Erasmus+, kjer je pridobila nepovratna sredstva. Knjižnica je v januarju 2026 skupaj z Mestno knjižnico Ljubljana prijavila konzorcijsko prijavo na Erasmus+ in bo predvidoma prejela sredstva za mobilnost zaposlenih in uporabnikov.

Lastni prihodki knjižnice

Knjižnica načrtuje lastne prihodke:

- iz nejavnih virov za opravljanje javne službe (članarine, zamudnine, opomini, tiskanje, ...²).
- iz drugih virov (tisk nalepk za gradivo za druge inštitucije, prodaja knjige o Gabrijeli Mrak, bibliografski zapisi, drugo).

Na podlagi trenutno znanih podatkov bo knjižnica v letu 2026 iz teh virov predvidoma pridobila: 31.400 € v Knjižnici Tolmin, 7.900 € v Knjižnici Kobarid, 6.300 € v Knjižnici Bovec in 400 € na Potujoči knjižnici; skupaj torej 46.000 € lastnih sredstev. Višina lastnih sredstev je načrtovana okvirno glede na prihodke predhodnega leta.

Pridobljena sredstva bo knjižnica predvidoma namenila za:

- materialne stroške skupnih služb in posameznih knjižnic,
- prireditve in dejavnosti.

Sredstva, ki jih bo knjižnica pridobila s plačili za izgubljeno gradivo in s prodajo odpisanega gradiva, bo namenila za nakup novega gradiva. V letu 2026 bo teh sredstev predvidoma 2.380 €.

Finančni načrt Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2026 je priloga Programu dela.

1.6. Organizacijske enote knjižnice

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin svojo dejavnost opravlja v štirih organizacijskih enotah: Knjižnica Tolmin, Knjižnica Kobarid, Knjižnica Bovec in Potujoča knjižnica. Knjižnice Tolmin, Kobarid in Bovec bodo zagotavljale izvajanje knjižnične dejavnosti vsaka v svoji občini, Potujoča knjižnica pa na območju vseh treh občin ustanoviteljic. V Knjižnici Tolmin deluje tudi Dostavna knjižnica, ki mesečno obiskuje 6 oddaljenih vasi v občini Tolmin. Zaposleni v vseh enotah bodo opravljali interne naloge upravljanja s knjižnično zbirko, izvajali informatorsko delo z uporabniki, bibliopedagoške dejavnosti ter projekte spodbujanja branja za

² Vrste in cene storitev, ki jih knjižnica zaračuna uporabnikom v skladu s predpisi, so določene s Cenikom storitev knjižnice za leto 2026, ki ga je Svet knjižnice potrdil na svoji 11. redni seji dne 26. 2. 2026.

različne ciljne skupine, pripravljali bodo raznolike dejavnosti, prireditve, razstave ipd. ter na različne načine sodelovali z lokalno skupnostjo.

V Knjižnici Tolmin ima sedež uprava knjižnice in skupne službe (katalogizacija, nabava gradiva, domoznanska dejavnost, sistemski administrator).

2. DOLGOROČNI CILJI

Strateški načrt knjižnice za obdobje 2026-2030 temelji na strategijah razvoja na nacionalnem in lokalnem nivoju (npr. Zakon o knjižničarstvu, Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018-2028, Strateške usmeritve na področju IKT v splošnih knjižnicah za obdobje 2018-2028, Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019-2030, Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022-2029 (ReNPK22-29), Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic (2022-2027), Lokalni program za kulturo v Občini Tolmin 2025-2030, Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške) razvojne regije 2021-2027, IFLA Public Library Service Guidelines (2010) in IFLA/UNESCO Public Library Manifesto (2022).

Z zasledovanjem strateških področij in ciljev ter izvajanjem aktivnosti za njihovo doseganje knjižnica izvaja svoje raznolike knjižnične vloge v lokalnem okolju ter skuša slediti razvoju IKT, ki predstavlja pomembno orodje za kakovostno izvajanje knjižnične dejavnosti. Glede na prepoznane potrebe okolja in poslanstvo knjižnice prioritete aktualnega strateškega obdobja vključujejo predvsem področja bralne kulture, bralne in ostalih pismenosti za različne starostne skupine s poudarkom na ranljivih skupinah ter področje domoznanske dejavnosti in z njo povezane dediščinske pismenosti. Knjižnica bo z upoštevanjem prepoznanih potreb okolja izhajala predvsem iz obstoječih aktivnosti in jih skušala nadgrajevati ter aktivno promovirati svojo knjižnično zbirko.

2.1. Strateško področje 1 (SP1): Prostor in mreža

- prizadevanje za ustrezne (prostorske) pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti,
- prizadevanje za ustrezno (univerzalno) dostopnost knjižničnih prostorov,
- vzdrževanje stavbe in prostorov vseh enot knjižnice,
- prizadevanje za ustrezno in zadostno računalniško, tehnično in varovalno opremo za izvajanje knjižnične dejavnosti in informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- skrb za racionalizacijo delovnih postopkov,
- vidnost in pojavnost knjižnice ter povečanje njene prepoznavnosti.

2.2. Strateško področje 2 (SP2): Zbirka

- zagotavljanje širokega in kakovostnega izbora raznolikih vrst knjižničnega gradiva za vse starostne skupine uporabnikov,
- vzdrževanje aktualnosti knjižnične zbirke,
- povečanje njene uporabe.

2.3. Strateško področje 3 (SP3): Storitve in uporabniki

- spodbujati bralno pismenost in bralno kulturo za otroke in mladino, odrasle ter starejše,
- slediti razvoju IKT na različnih področjih in krepiti vlogo knjižnice kot informacijske ustanove,
- izvajanje dejavnosti, ki krepijo socialno vlogo knjižnice v lokalnem okolju (druženje, medgeneracijsko povezovanje, večja vključenost starejših...),
- skrb za informacijsko varnost na različnih področjih delovanja knjižnice,
- odzivanje na potrebe uporabnikov in lokalne skupnosti,
- sodelovanje z drugimi inštitucijami, društvi in posamezniki na lokalnem in regionalnem nivoju,

- povezovanje za trajnostno rast, kulturo in aktivno državljanstvo.

2.4. Strateško področje 4 (SP4): Prostor in spomin skupnosti

- približati lokalno kulturno dediščino širšemu krogu uporabnikov,
- krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost,
- zbiranje spominov in dostopnost gradiva.

2.5. Strateško področje 5 (SP5): Organizacijska kultura in kompetence zaposlenih

- krepitev ugleda in ohranjanje zaupanja,
- vzpostavljanje organizacijske kulture in varnega okolja,
- permanentno izobraževanje in usposabljanje kadra s področja knjižničarske in sorodnih strok,
- spodbujanje zaposlenih pri razvijanju novih znanj in spretnosti,
- spodbujanje koncepta učeče se organizacije in prenosa znanj,
- zaposlovanje perspektivnega kadra s specifičnim znanjem.

Strateški načrt knjižnice za obdobje 2026-2030 vsebuje 13 ciljev, med katerimi se nekateri dosegajo na letni ravni, nekateri pa so zastavljeni za daljše časovno obdobje:

- CILJ 1. Dostopna in trajnostno naravnana knjižnična infrastruktura.
- CILJ 2. Izgradnja sodobnega knjižničnega prostora.
- CILJ 3. Vidna in povezana knjižnica .
- CILJ 4: Aktualna, urejena in učinkovita knjižnična zbirka.
- CILJ 5: Povečanje uporabe knjižnične zbirke.
- CILJ 6: Domoznanstvo in posebne zbirke.
- CILJ 7: Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane.
- CILJ 8: Knjižnica na daljavo.
- CILJ 9: Povezovanje za trajnostno rast, kulturo in aktivno državljanstvo.
- CILJ 10: Krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost.
- CILJ 11: Organizacijska kultura in varno okolje.
- CILJ 12: Identiteta, krepitev ugleda in ohranjanje zaupanja.
- CILJ 13: Vzpostavitev delovnega mesta za udejanjanje povezovanja, kohezije in razvoja knjižnične oskrbe na manj dostopnih in razvojno ogroženih območjih.

Z letom 2026 ima knjižnica nov strateški načrt za obdobje 2026-2030.

3. LETNI CILJI

3.1. Letni cilji znotraj Strateškega načrta 2026-2030

Knjižnica bo v letu 2026 z izvajanjem različnih ukrepov in dejavnosti zasledovala strateško zastavljene cilje na vseh področjih:

3.1.1. Strateško področje 1 (SP1): Prostor in mreža

- **Cilj 1 (C1); Aktivnost 3 (A3): Prenova, vzdrževanje, ureditev in dostopnost knjižnic.**

Skladno z zagotovljenim financiranjem bo knjižnica skrbela za vzdrževanje in posodabljanje prostorov vseh enot z namenom zagotavljanja primernih pogojev za izvajanje kakovostne knjižnične dejavnosti. V enoti Kobarid načrtujemo nakup stacionarnega in tabličnega računalnika, 3D tiskalnik, promocijsko stojalo za knjige in knjižne zaboje iz lesa za otroške knjige. V enoti Bovec načrtujemo nakup novega računalnika, menjavo stolov, večji izvlečni predalnik in omaro s ključem. V enoti Tolmin načrtujemo zamenjavo zastarele klimatske naprave, nakup videonadzora galerije, nakup računalnika in posodobitev računalniške opreme ter vzpostavitev slušne zanke.

- **Cilj 1 (C1); Aktivnost 4 (A4): Ureditev fizične dostopnosti Knjižnice Bovec.**

Sprožiti postopek ugotavljanja univerzalne dostopnosti objekta v katerem se nahaja Knjižnica Bovec in presojanje skladnosti stavbe z Zakonom o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI). Začetek postopka priprave ocene izvedljivosti prilagoditev stavbe.

- **Cilj 3 (C3); Aktivnost 7 (A7): Vzpostavitev enotne vizualne in komunikacijske podobe knjižnice.**

Knjižnica bo posodobila grafično in komunikacijsko identiteto; tiskovine in vabila, materiale za projekte, prireditve in izobraževalne aktivnosti. Interni dokumenti in uporabniški materiali bodo vizualno skladni in prepoznavni, kar bo krepilo profesionalni vtis, jasnost sporočil in prepoznavnost knjižnice.

- **Cilj 3 (C3); Aktivnost 9 (A9): Priprava individualnih razvojnih načrtov za posamezne knjižnice v mreži – usklajenost z lokalnimi programi za kulturo posameznih občin.**

V letu 2026 bomo načrtovali razvojne načrte posameznih knjižnic Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin in jih posebej za leto 2027 uskladili z lokalnimi programi za kulturo. Načrtovali bomo tehnične in programske inovacije za prihajajoče leto ter že v letu 2026 pripravili Program dela za leto 2027.

- **Cilj 3 (C3); Aktivnost 10 (A10): Krepitev sodelovanja z lokalnimi organizacijami (šole, društva, NVO, stanovske organizacije, občine).**

Knjižnica bo okrepila sodelovanje z lokalnimi organizacijami, šolami, društvi, NVO in občinskimi institucijami preko skupnih projektov, dogodkov in kulturnih pobud, ki spodbujajo kreativnost, medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje prebivalcev.

- **Cilj 3 (C3); Aktivnost 11 (A11): Strokovna partnerstva in mednarodno sodelovanje.**

Na nacionalni ravni bo knjižnica aktivno sodelovala v stanovskih združenjih, delovnih skupinah in bralnih društvih, s čimer bo krepila strokovno mrežo, izmenjavala dobre prakse in podpirala razvoj knjižničarstva v Sloveniji

3.1.2. Strateško področje 2 (SP2): Zbirka

- **Cilj 4 (C4); Aktivnost 12 (A12): Dopolnjevanje knjižnične zbirke po kriterijih in strokovnih priporočilih.**

Z nakupom gradiva v letu 2026 bo knjižnica dopolnila, posodobila in prilagodila knjižnično zbirko, da bo ta v čim večji meri odgovarjala na prepoznane potrebe in interese vseh ciljnih skupin potencialnih uporabnikov. Gradivo bo knjižnica kupovala v skladu s splošnim in posebnim potrebam lokalnega okolja in priporočili Ministrstva za kulturo RS (NP_NKG 2026).

- **Cilj 4 (C4); Aktivnost 13 (A13): Zagotavljanje aktualne knjižnične zbirke z rednim izločanjem zastarelega in neaktualnega gradiva.**

Z namenom aktualizacije in zagotavljanja uporabnosti knjižnične zbirke bodo strokovni zaposleni v knjižnici izločali zastarelo in neuporabno gradivo, manj aktualno gradivo pa preusmerjali v skladišče. Pri izvajanju ukrepa bo knjižnica upoštevala tudi ugotovitve ankete o zadovoljstvu s knjižnično zbirko iz leta 2024. Načrtuje se tudi obsežen odpis zastarelih serijskih publikacij.³

- **Cilj 4 (C4); Aktivnost 14 (A14): Dokument o upravljanju knjižnične zbirke.**

Knjižnica bo v letu 2026 pripravila Dokument o upravljanju knjižnične zbirke za obdobje 2026-2030.

- **Cilj 5 (C5); Aktivnost 16 (A16): Promocija knjižnične zbirke.**

Knjižnično gradivo bo knjižnica promovirala skozi različne bralne projekte za vse starostne in ciljne skupine ter ob različnih priložnostih, vključno s sodelovanjem z lokalno skupnostjo na različnih dogodkih izven knjižnice, da bi se povečala uporaba knjižnične zbirke, širila bralna kultura in spodbujala bralna pismenost.

- **Cilj 6 (C6); Aktivnost 19 (A19): Katalogizacija domoznanskih vsebin.**

Za optimizacijo dostopa do lokalno pomembnega knjižničnega gradiva, omogočanje lokalnih študij in širjenje dediščinske pismenosti bo knjižnica redno katalogizirala in v zbirko uvrščala domoznansko gradivo.

3.1.3. Strateško področje 3 (SP3): Storitve in uporabniki

- **Cilj 7 (C7); Aktivnost 20 (A20): Spremljanje okolja in uporabnikov kot izhodišče za nadgradnjo in uvajanje novih storitev (ankete, merjenje zadovoljstva, intervjuji).**

³ Knjižnica odpisuje knjižnično gradivo v skladu s standardi in strokovnimi priporočili Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost ter strokovnimi priporočili nacionalne knjižnice za izločanje in odpis knjižničnega gradiva. Odpis knjižničnega gradiva ureja Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (UL RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12).

Z izvedbo ankete o zadovoljstvu in navadah uporabnikov s knjižničnimi storitvami, bo knjižnica skušala prepoznati potrebe članovi in potencialnih uporabnikov na področju svoje dejavnosti.

- **Cilj 7 (C7); Aktivnost 21 (A21): Vzpostavitev partnerstev za izvajanje dogodkov in projektov.**

Vzpostavitev partnerstev z lokalnimi ustvarjalci, društvi, izobraževalnimi ustanovami in drugimi deležniki bo omogočila oblikovanje raznolikega in kakovostnega programa, ki temelji na razumevanju knjižnice kot prostora učenja, druženja, ustvarjalnosti in kulturne izmenjave. Partnerstva bodo usmerjena v spodbujanje bralne kulture, kritičnega mišljenja, medkulturnega dialoga, medgeneracijskega povezovanja ter aktivnega vključevanja prebivalcev v družbeno življenje

- **Cilj 7 (C7); Aktivnost 25 (A25): Promocija elektronskih virov.**

Z namenom povečanja uporabe različnih elektronskih virov bo knjižnica tudi ta del knjižnične zbirke aktivno promovirala in jih vključevala v bibliopedagoške ure, vsebine vseživljenjskega učenja, ipd. Posebno pozornost bo knjižnica namenila platformi CobissEla. Knjižnica bo izvajala različna usposabljanja uporabnikov (npr. Računalniška točka ter individualna usposabljanja), ki bodo bazirala na novo-pridobljenih kompetencah zaposlenih (Erasmus+).

- **Cilj 9 (C9); Aktivnost 26 (A26): Programi za trajnostno rast, kulturo in participatorno državljanstvo.**

Knjižnica bo razvijala programe za trajnostno rast, kulturo in participatorno državljanstvo. S tem bo prispevala k razvoju kompetenc, potrebnih za odgovorno ravnanje z okoljem in družbo. Na spletni strani knjižnice vzpostaviti spletni zavihek z naslovom Knjižnica in trajnostni razvoj.

3.1.4. Strateško področje 4 (SP4): Prostor in spomin skupnosti

- **Cilj 10 (C10); Aktivnost 28 (A28): Dostopnost domoznanskega gradiva in digitalizacija.**

Pri digitalizaciji lokalno pomembnega gradiva bo knjižnica sodelovala z območno knjižnico v Novi Gorici in NUK (portal dLib) ter nadaljevala z gradnjo zbirke lokalno pomembnih člankov v digitalni obliki z uporabo OCR v sistemu dCobiss.

- **Cilj 10 (C10); Aktivnost 30 (A30): Programske vsebine za različne skupine uporabnikov.**

Z namenom krepitev dediščinske pismenosti uporabnikov bo knjižnica nadaljevala projekt Beremo lokalno in skrbela za promocijo lokalno pomembnih vsebin ter jih vključevala v različne dejavnosti in prireditve (domoznanske razstave, pogovor z znanimi Primorci, itd.).

3.1.5. Strateško področje 5 (SP5): Organizacijska kultura in kompetence zaposlenih

- **Cilj 11 (C11); Aktivnost 31 (A31): Redno spremljanje zadovoljstva zaposlenih.**

Knjižnica bo zagotavljala spodbudno in urejeno delovno okolje ter ustrezno razporeditev delovnih nalog s ciljem zadovoljstva zaposlenih in delovne učinkovitosti.

- **Cilj 11 (C11); Aktivnost 32 (A32): Vključevanje zaposlenih v načrtovanje programov, projektov in storitev.**

Posebno pozornost bo knjižnica namenila vključevanju zaposlenih v načrtovanje programov, projektov in novih storitev. Spodbujalo se bo sodelovanje med oddelki in enotami knjižnice ter zaposlenim omogočalo, da s svojimi predlogi, znanjem in izkušnjami aktivno prispevajo k razvoju knjižnice. Oblikovalo se bo (aktivacijske) delovne skupine za uresničevanje ciljev knjižnice in zaposlene segmentiralo v delovna področja, kjer lahko izrazijo svoje potencialne ter se dodatno vživijo v napredek delovnega procesa.

- **Cilj 11 (C11); Aktivnost 33 (A33): Načrtovanje usposabljanj glede na potrebe zaposlenih in razvoj knjižnice.**

Zaposleni bodo pridobivali nova znanja in spretnosti z namenom zagotavljanja kakovostnih knjižničnih storitev.

- **Cilj 11 (C11); Aktivnost 34 (A34): Izboljšanje informacijske varnosti in E-hramba dokumentov.**

Knjižnica bo skrbela za področje varstva osebnih podatkov ter izobraževanje zaposlenih na področju izboljšanja informacijske varnosti. Po okriljem Združenja splošnih knjižnic bo knjižnica spodbujala aktivnosti za uvajanje e-hrambe dokumentov in skupne priprave panožnih notranjih pravil e-hrambe.

Knjižnica si bo prizadevala doseči tudi zastavljene cilje glede nakupa gradiva, izposoje, obiska, aktivnih članov, novo vpisanih članov in odprtosti ter izvajati vse naloge splošnih knjižnic v skladu z Zakonom o knjižničarstvu.

	Realizacija 2025	Načrtovanje 2026
3.1 Knjižnično gradivo		
Nakup (brez e-knjig)	4.618 izv.	3.736 izv.
Darovi	455 izv.	450 izv.
Odpis gradiva	6.537 izv.	7.000 izv.
3.2 Izposoja	242.562	248.000
Izposoja z e-knjigami	244.226	250.000
3.3 Člani in uporabniki		
4.3.1 Fizični obisk v knjižnici zaradi izposoje ali vračanja gradiva	109.656 obiskov	110.0000 obiskov
4.3.2 Aktivni člani	4.922	5.000
Odstotek aktivnih glede na prebivalstvo	27,5 %	28 %
4.3.4 Novi člani	426 članov	420 članov
4.4 Ostale dejavnosti		
Dogodki in prireditve	190 dogodkov	168 dogodkov
4.10 Odprtost	5.828 ur	5.862 ur

Izvedba investicij in investicijskega vzdrževanja bo izvedena v skladu s finančnimi sredstvi in glede na potrebe tekočega vzdrževanja. Nakup potrebne delovne opreme v posameznih knjižnicah bo izveden po Prilogi 2.1.

3.2. Knjižnično gradivo

3.2.1. Knjižnična zbirka

Knjižnica obstoječo zbirko z letnim nakupom dopolnjuje, posodablja in prilagaja, da bo v čim večji meri odgovarjala potrebam in interesom potencialnih uporabnikov. Pri tem sledi Strokovnim priporočilom in standardom za splošne knjižnice (2018-2028) in Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12 in 28/23), nabavna politika knjižnice pa je opredeljena v Dokumentu o upravljanju knjižnične zbirke Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin in Načrtu nakupa knjižničnega gradiva za leto 2026. Knjižnica bo glede na prepoznane potrebe (v decembru 2024 je bila izvedena anketa o zadovoljstvu s knjižnično zbirko) in strokovna izhodišča ustrezno upravljala s knjižnično zbirko tudi v letu 2026.

Na dan 31. 12. 2025 je celotna zbirka obsegala 180.840 izvodov gradiva. Domoznanski oddelek hrani obširno zbirko slikovnega in drugega gradiva, ki še ni v celoti katalogizirana, zato je dejanski obseg knjižnične zbirke nekoliko večji.

3.2.2. Nakup gradiva

Knjižno in neknjižno gradivo

Knjižnica je 12. 11. 2025 pripravila Načrt nakupa knjižničnega gradiva za leto 2026 (Priloga 3), ki je obvezna priloga za prijavo na Neposredni poziv Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah (NP-NKG-2026). Glede na načrtovana sredstva po navodilih ministrstva, predvidena sredstva občin ter lastna sredstva knjižnica načrtuje nakup **3.661** enot knjižničnega gradiva. Prvotno načrtovani obseg nakupa gradiva se bo glede na dejansko pridobljena sredstva ter dejansko ponudbo trga ustrezno prilagodil. Porabo sredstev bo redno spremljala tako nabavna kot računovodska služba. Knjižnica bo gradivo kupovala v skladu s priporočenimi strokovnimi smernicami in prepoznanimi potrebami med uporabniki ter ga razporedila v vse svoje enote.

Serijske publikacije

V letu 2026 bo knjižnica v nabor naslovov serijskih publikacij dodala nekaj novih naslovov glede na prepoznane potrebe (anketa o zadovoljstvu s knjižnično zbirko iz decembra 2024), pri čemer bo sledila aktualni ponudbi na trgu in nadaljnjim prepoznanim potrebam potencialnih uporabnikov. V osrednji knjižnici bo na voljo vsaj 100 naslovov periodičnega tiska (načrtovano 140), v krajevnih knjižnicah bo število periodičnega tiska v povprečju vsaj 30 naslovov (načrtovano 43) na knjižnico. V številu naslovov so zajeti tudi tisti, ki jih prejemamo brezplačno.

Načrtovano presega priporočila strokovnih standardov (vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska v knjižnični zbirki v krajevni knjižnici, kjer je sedež osrednje knjižnice, vendar v krajevni knjižnici ne manj kot 30 naslovov).

Elektronske knjige

Knjižnica je v letu 2024 sklenila pogodbo z IZUM kot ponudnikom portala Cobiss Ela, ki omogoča dostop do vseh knjig na portalu. Plačljiva je le njihova potencialna izposoja, zato ne načrtujemo nakupa e-knjig, temveč zgolj predvidevamo strošek njihove izposoje.

Predvidevamo, da bo v letu 2026 na portalu Cobiss Ela za prevzem v lokalno bazo na voljo približno 2.600 naslovov e-knjig. Predvidena povprečna cena ene izposoje je 1,30 €. Izračunana je na podlagi vrednosti izposoj v letu 2025⁴ in je bistveno višja od predvidene povprečne cene za leto 2025 (0,63 €). Glede na vse navedeno načrtujemo približno 1.385 izposoj⁵.

Zvočne knjige

Knjižnica članom omogoča brezplačen dostop do zvočnih knjig preko spletne aplikacije Audibook. S tem omogoča širšo ponudbo različnih možnosti dostopa do literature in knjižne vsebine približuje tudi senzorno oviranim uporabnikom ter drugim ranljivim skupinam.

Na dan 27. 10. 2025 je bilo članom knjižnice na voljo 649 naslovov zvočnih knjig, kar je 58 % vseh naslovov na portalu⁶. Licence bodo večinoma veljavne tudi v letu 2026.

Skladno s poslovnim modelom portala Audibook v letu 2026 načrtujemo nakup novega paketa s 100 novimi naslovi zvočnih knjig v slovenskem jeziku. Strošek nakupa zvočnih knjig je sestavljen iz letne naročnine in cene paketa 100 licenc, predvidena povprečna cena je 20 €.

Pri zvočnih in e-knjigah kupujemo predvsem leposlovje s posebnim poudarkom na vsebinah za mlade (podpora izobraževalnemu procesu) in starejše prebivalce (senzorne in druge oviranosti). Pri tem upoštevamo enake kriterije kot pri nakupu knjižnega leposlovnega gradiva, saj ugotavljamo, da se izbor izposojenih digitalnih vsebin ne razlikuje bistveno od fizične izposoje.

3.2.3. Darovi

Knjižnica od raznih darovalcev sprejme gradivo trajnejše vrednosti oziroma še aktualno gradivo v skladu s politiko upravljanja knjižnične zbirke in internimi pravili o sprejemanju darov v knjižnično zbirko, ki so uporabnikom dostopni na spletni strani knjižnice. Načrt za leto 2026 predvideva 450 izvodov darov.

3.2.4. Odpisi

⁴ Analiza opravljena za čas od 1. 1. do 27. 10. 2025.

⁵ Predviden znesek oddan na MK za nakup E-knjig v slovenskem jeziku je 1.800,00 eur, kar predstavlja 1.385 izposoj po ceni 1,3 eur.

⁶ Na dan 31. 12. 2025 je portal Audibook zagotavljal 1.250 naslovov zvočnih knjig.

V skladu s strateškimi cilji zagotavljanja aktualne in učinkovite knjižnične zbirke ter povečanje njene uporabe, Dokumentom o upravljanju knjižnične zbirke Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin in Načrtom nakupa knjižničnega gradiva bodo strokovni delavci tudi v letu 2026 izločali knjižnično gradivo po strokovnih kriterijih in v skladu z zakonodajo. V letu 2026 je poleg rednega strokovnega izločanja in odpisa načrtovano dokončanje usmerjenega izločanja serijskih publikacij⁷ (arhiv publikacij v skladišču Tolmin) in zastarelega gradiva v skladišču tolminske knjižnice. Predviden je odpis 7.000⁸ enot gradiva, kar bo pozitivno prispevalo k aktualni, uporabni in pregledni knjižnični zbirki.

3.3. Izposoja knjižničnega gradiva

3.3.1. Izposoja na dom

Z različnimi ukrepi in dejavnostmi si bo knjižnica prizadevala doseči izposajo vsaj **248.000** enot fizičnega gradiva ter **2.000** e-gradiv⁹.

3.3.2. Medknjižnična izposoja

Knjižnica aktivno sodeluje v sistemu medknjižnične izposoje gradiva med slovenskimi knjižnicami s poudarkom na brezplačni medknjižnični izposoji na goriškem območju. Načrtovanje 2026: drugim knjižnicam v Sloveniji bo knjižnica izposodila predvidoma **60** izvodov gradiva, iz drugih knjižnic si bo izposodila predvidoma **220** izvodov knjižničnega gradiva.

3.4. Člani in uporabniki

3.4.1. Obisk

V letu 2026 je zaradi izposoje in vračanja gradiva¹⁰ v knjižnici načrtovanih približno **110.000** obiskov.

3.4.2. Aktivni člani

Z različnimi ukrepi in dejavnostmi (povabilo različnih ciljnih skupin uporabnikov, povabilo pred iztekom članstva, aktivna promocija dejavnosti, prireditve) si bo knjižnica kljub nižanju števila prebivalcev prizadevala, da bo imela v letu 2026 vsaj **5.000** aktivnih članov.

Prebivalci in starostna struktura članov

⁷ Z namenom ureditve serijskih publikacij je bil v 2025 narejen popis vseh serijskih publikacij, ki jih hranimo v skladišču v Tolminu (471 naslovov).

⁸ Glede na strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice (2018-2028) je priporočena stopnja odpisa knjižničnega gradiva praviloma usklajena s stopnjo prirasta, da se zagotovi primeren obseg, aktualnost in kakovost knjižnične zbirke. Vsako enoto gradiva knjižnica v obdobju petih let preveri, ali se jo ohrani v zbirki, zamenja ali odpíše. Priporočena letna stopnja odpisa je od 5 do 10 % celotne zbirke, kar lahko presega stopnjo letnega prirasta.

⁹ E-knjige, zvočne knjige, e-filmi (izposojajo teh gradiv kot e-vire beleži Cobiss).

¹⁰ Obisk, ki ga ob uporabi metode »tipični teden« beleži Cobiss.

Letni podatek Statističnega urada RS o številu prebivalcev na dan 11. 6. 2025, ko je imelo na območju treh občin stalno bivališče 17.784 prebivalcev (Tabela 1) in podatki o aktivnih članih v letu 2025 (Tabela 2):

Občina	Vsi prebivalci	0-14 let	15-64 let	65 + let
Tolmin	10.754	1.456	6.294	3.004
Kobarid	4.026	558	2.414	1.054
Bovec	3.004	317	1.807	880
Skupaj	17.784	2.331	10.515	4.938
Delež	100 %	13 %	59 %	28 %
Slovensko povprečje		14 %	63 %	23 %

Tabela 1: število prebivalcev na dan 11. 6. 2025¹¹

Delež aktivnih članov po starostnih skupinah glede na delež teh skupin med prebivalci v 2025			
Starost ¹²	Št. prebivalcev	Aktivni člani	Delež članov v starostni skupini prebivalcev
0 - 14 let (OŠ, SŠ)	2.331	1.491	64 %
15 – 64 let	10.515	2.380	23 %
65 + let (upokojenci)	4.938	1.051	21 %
Skupaj	17.784	4.922	28 %

Tabela 2: aktivni člani 2025

Skladno s strateškimi usmeritvami si bo knjižnica z raznoliko promocijo dejavnosti prizadevala povečati skupni delež aktivnih članov med prebivalci in spodbujati k vpisu v knjižnico .

3.4.3. Novi člani

Z različnimi ukrepi in dejavnostmi si bo knjižnica kljub nižanju števila prebivalcev prizadevala, da bi v letu 2026 pridobila vsaj **420** novih članov.

3.4.4. Spletne storitve knjižnice

Knjižnica bo bralce še naprej spodbujala k uporabi elektronskih možnosti obveščanja in jih usposabljala za uporabo različnih funkcionalnosti sistema Cobiss+ ter drugih spletnih možnosti (SP3; CILJ 8.

¹¹ Dostopno na: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05C5003S.px/table/tableViewLayout2/>.

¹² Starostne skupine iz sistema Cobiss izhajajo iz kategorije, ki je določena pri posameznem članu, in se zaradi sistemskih omejitev morda ne ujemajo popolnoma z navedeno starostjo.

Knjižnica na daljavo; Aktivnost 24). Ohranila bo možnost SMS obveščanja o rezerviranem gradivu in o poteku roka izposoje.

Spletno stran bo redno osveževala z novicami o dogajanju v knjižnici ter različnih storitvah in dejavnostih, s knjižnimi novostmi, vabili na prireditve ipd. Dostopnost spletne strani bo še naprej optimalno prilagojena skladno z zakonodajo o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij. Kratka obvestila s povezavami na spletno stran knjižnice in napovedi dogajanja v knjižnici ter promocija knjižnične zbirke in e-gradiv bodo objavljena na družbenih omrežjih Facebook in Instagram. Promocijski posnetki bodo objavljeni v kanalu Youtube.

Še naprej bo uporabnikom omogočen dostop do kakovostnih elektronskih zbirk podatkov, ki jih bo knjižnica tudi promovirala. V letu 2026 je predviden prost dostop do zakupljenih e-podatkovnih zbirk EbscoHost, Britannica Public Library Edition in dostop do e-serijskih publikacij PressReader, ob naročnini na tiskane publikacije pa tudi Delo, Dnevnik, Sodobna pedagogika, itd. Stroški dostopa do podatkovnih zbirk bodo v določeni meri pokriti s sredstvi, ki jih osrednja območna knjižnica iz Nove Gorice pridobi na razpisu Ministrstva za kulturo za izvajanje nalog območnosti. Del sredstev za dostop do elektronskih zbirk bo knjižnica zagotovila sama. Knjižnica bo še naprej zagotavljala tudi dostop do varnih omrežji Eduroam in Libroam.

3.5. Dejavnosti in projekti

Dejavnosti in projekti, ki jih knjižnica izvaja, so del knjižnične dejavnosti, ki jo ta izvaja za doseganje zastavljenih letnih ciljev. Glede na strokovno usposobljenost, izkazano zanimanje in interno razporeditev dela so za posamezne dejavnosti in projekte odgovorni različni strokovni delavci.

3.5.1. Dejavnosti za vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje

Knjižnica bo vseživljenjsko učenje in informacijsko opismenjevanje uporabnikov spodbujala s promocijo bogate knjižnične zbirke ter raznolikimi dejavnostmi in prireditvami. V sklop vseživljenjskega učenja spada tudi prizadevanje knjižnice za večjo računalniško in medijsko pismenost uporabnikov, zato si bo knjižnica za potrebe predajanja tovrstnih znanj najprej prizadevala opolnomočiti strokovne delavce. V vseh knjižnicah bodo uporabniki imeli možnost uporabe študijskega računalnika z dostopom do svetovnega spleta in elektronskih baz podatkov ter programskim paketom Microsoft Office. Uporabnikom je v vseh oddelkih na voljo tudi brezplačna brezžična povezava ter možnost uporabe različne IKT opreme. (SP3; CILJ 7. Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane; Aktivnost 23)

Usposabljanje za uporabo e-storitev knjižnice

Člane in obiskovalce knjižnice bodo strokovni delavci individualno usposabljali za uporabo spletnih storitev knjižnice (izposoja e-knjig, zvočnih knjig, samostojno iskanje gradiva in informacij, iskanje po e-bazah podatkov...) za doseganje (SP3; CILJ 8. Knjižnica na daljavo; Aktivnost 24) . Povečanje uporabe e-storitev in informacijsko ter računalniško opismenjevanje. Tematiko medijske pismenosti in spletne

varnosti bo knjižnica glede na možnosti uvrščala tudi med prireditvene vsebine. Pri načrtovanju dejavnosti bomo uporabili znanja pridobljena na mobilnosti zaposlenih Erasmus+ 2025 (KA122).

Računalniška točka

V Knjižnici Bovec bo strokovna delavka nadaljevala z izvajanjem individualnih računalniških tečajev z namenom informacijskega in računalniškega opismenjevanja uporabnikov (SP3; CILJ 7. Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane; Knjižnica na daljavo; Aktivnost 23). Glede na prepoznane potrebe in kadrovske možnosti bodo podobna usposabljanja izvedena tudi v drugih oddelkih.

Demenci prijazna točka

Knjižnice v Tolminu, Kobaridu in Bovcu nosijo znak Demenci prijazna točka. Izpostavljeno bo tematsko gradivo in dostop do informativnih gradiv o demenci. Pri izvedbi tematskih predavanj bo knjižnica sodelovala z društvom Spominčica Zgornje Posočje. (SP3; CILJ 7. Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane; Aktivnost 23 in (SP3; CILJ 9. Povezovanje za trajnostno rast, kulturo in aktivno državljanstvo; Aktivnost 26).

Knjižnica semen

V letu 2026 nadaljujejo aktivnosti projekta Knjižnica semen, katerega nosilka je Goriška knjižnica Franceta Bevka iz Nove Gorice, vse knjižnice KCK Tolmin (Kobarid, Tolmin in Bovec). Za vse oddelke bo na podlagi predloge iz Goriške knjižnice pripravljena prenovljena informativna brošura, v namenskih kotičkih bo izpostavljeno tematsko knjižnično gradivo z namenom spodbujanja izposoje. V vseh oddelkih bodo organizirana tudi tematska predavanja. S projektom želi knjižnica doseči večje število potencialnih uporabnikov. (SP3; CILJ 9. Povezovanje za trajnostno rast, kulturo in aktivno državljanstvo; Aktivnost 26)

3.5.2. Bibliopedagoške dejavnosti za spodbujanje bralne kulture za otroke in mlade

Knjižnica bo nadaljevala z izvajanjem raznolikih bibliopedagoških dejavnosti z namenom spodbujanja bralne pismenosti in bralne kulture med mladimi ter vzgojo za uporabo knjižnice in njenih storitev. Različne dejavnosti za otroke in mladino so pomemben del knjižnične dejavnosti, ki sledijo strateškemu načrtu in v njem zastavljenim ciljem (SP2; CILJ 5 Povečanje uporabe knjižnične zbirke; Aktivnost 16) ter prioritarnim knjižničnim vlogam v lokalnem okolju.

Dejavnosti za otroke in mlade:

- Gostovanje organiziranih skupin predšolskih in šolskih otrok po predhodnem dogovoru s pedagoškimi delavci.
- Ure pravljic z lisico Mico.
- Bralni predlogi za branje najmlajšim malček palček bere.
- Projekt moja knjižnica – knjižnica Cirila Kosmača Tolmin (namenjen učencem 3. Razredov).
- Uganka meseca.
- Bralni predlogi za mlade ql knjige.

- Koordinacija in izvedba nacionalnega projekta ristem s knjigo za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednjih šol v vseh oddelkih.
- Označevanje mladinskega leposlovja s piktogrami.
- Označevanje in promocija kakovostnih mladinskih in otroških literarnih del z oznako zlata hruška.
- Tematski pravljичni kovčki.
- Soorganizacija in lokalna koordinacija mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom ... ob Soči z založbo miš d.o.o. In drugimi knjižnicami (sodelovanje z lokalnimi šolami in vrtci, srečanja s slovenskimi ustvarjalci, strokovna srečanja za strokovne delavce).
- Projekt koraki do branja.
- Zagotavljanje uporabe Kobi aplikacije v knjižnici (pripomoček za učenje branja).
- Označevanje mladinske literature z oznako dislektikom prijazno.
- Priprava priložnostnih tematskih razstav gradiva za otroke in mladino.
- Mladinski bralni klub v knjižnici Bovec.
- Priprava zgibank z mesečnimi knjižnimi novostmi.
- Organizacija ustvarjalnih delavnic in drugih dogodkov za otroke (v času počitnic, ob dnevu knjižnice ...).

3.5.3. Medgeneracijsko spodbujanje branja

Bralna bratovščina

Akcija je del prizadevanj knjižnice za spodbujanje družinske pismenosti. Namenjena je spodbujanju bralne kulture in medgeneracijskemu povezovanju bralcev ter povečanju števila bralcev in uporabe knjižnične zbirke. Kot taka zasleduje več strateških ciljev knjižnice in posega tako na področje mladinskega knjižničarstva kot spodbujanja branja pri odraslih bralcih. Načrtovana je v poletnem času z zaključkom v času Nacionalnega meseca skupnega branja. Akcija je bila kot primer dobre prakse predstavljena na strokovnem posvetu o družinski pismenosti v Mestni knjižnici Kranj. (SP2; CILJ 5 Povečanje uporabe knjižnične zbirke; Aktivnost 16 in SP3; CILJ 7 Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane; Aktivnost 23).

Od knjige do filma

Knjižnica bo nadaljevala sodelovanje s Kinogledališčem Tolmin pri promociji literature, povezane s posameznimi filmskimi projekcijami, za različne starostne skupine. (SP3; CILJ 7. Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane; Aktivnost 21 in 23).

SeniKnjig

Z mrežo knjižnih hišk SeniKnjig (v letu 2025 jih je bilo 13) knjižnica skrbi za prisotnost knjige in tiskanega gradiva na raznolikih mestih v celotnem Posočju, kar bogati tudi turistično ponudbo. SeniKnjig je registriran v mednarodni mreži Little Free Library.

3.4.1 Spodbujanje bralne kulture za odrasle

V sklopu izvajanja raznolikih dejavnosti za spodbujanje branja in širjenja bralne kulture med odraslimi knjižnica načrtuje naslednje aktivnosti:

- Projekt Primorci beremo (najobsežnejši projekt spodbujanja bralne kulture za odrasle v Sloveniji, ki spodbuja branje slovenskih avtorjev. Organizira ga 10 primorskih in tržaška knjižnica, tolminska knjižnica upravlja tudi skupno spletno stran).
- Bralni klub v Knjižnici Tolmin (sodelovanju z LU Tolmin).
- V sklopu projekta Primorci beremo bodo v Knjižnici Bovec in Knjižnici Kobarid potekala literarna srečanja bralnega kluba Primorci beremo ob skodelici kave.
- Mesečna oddaja Tvoja, moja, naša knjižnica na lokalni radijski postaji Primorski val (obveščanje najširše javnosti o dogodkih na področju knjig, nagrajenih knjigah, dogodkih v knjižnici, knjižnih novitetah...).
- Označevanje žanrske literature z oznako Goodreads.
- Knjižna priporočila Priporočamo!.
- Knjižni paketi Knjižna pekarna.
- Beri pod brezo v atriju tolminske knjižnice (kotiček za kakovostno preživljanje prostega časa poleti).
- Priprava priložnostnih tematskih razstav knjižničnega gradiva.
- Obveščanje o knjižnih novostih na spletnih straneh in z zgibankami.
- Obeležitev dni, povezanih s knjigami in branjem.
- Obveščanje o literarnih nagradah.
- Promocija in sodelovanje pri nastajanju portala Dobreknjige.si.

Naštete dejavnosti izhajajo so del Strateškega načrta: (SP2; CILJ 5 Povečanje uporabe knjižnične zbirke; Aktivnost 16, SP3; CILJ 7 Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane; Aktivnost 21 in 23 in SP3; CILJ 9. Povezovanje za trajnostno rast, kulturo in aktivno državljanstvo; Aktivnost 26).

3.6. Dogodki in prireditve

Knjižnica bo sama ali v sodelovanju z drugimi institucijami ter posamezniki iz lokalnega okolja in širše organizirala prireditve in dogodke za odrasle in otroke, pri tem bo skladno s 16. členom Zakona o knjižničarstvu izhajala iz navedenih knjižničnih dejavnosti in vsebinskih ciklusov. Pri načrtovanju prireditev poleg poslanstva knjižnice in ideje vseživljenjskega učenja knjižnica upošteva aktualno ponudbo vsebin, pobude ustanoviteljic in predloge lokalnih institucij/posameznikov. Realizacija dejavnosti in prireditev v posamezni knjižnici je pogojena z razpoložljivimi finančnimi sredstvi in možnostmi izvedbe glede na celoten proces dela.

	Načrtovano 2026 Tolmin	Načrtovano 2026 Bovec	Načrtovano 2026 Kobarid	Načrtovano 2026 skupaj
Dogodki in prireditve za odrasle	71	33	9	113
bralna kultura	20	14	1	35
razstava	6	0	1	7
dokumentarna razstava	3	0	1	4
predstava	1	0	0	1
film	5	0	0	5
glasba	1	0	0	1
potopis	6	2	3	11
predavanje	18	2	2	22
delavnica	1	2	0	3
računalniško usposabljanje	5	12	0	17
drugo	5	1	1	7
Dogodki in prireditve za otroke in mlade	27	13	15	55
bralna kultura	12	10	11	33
razstava	1	0	0	1
delavnica	10	2	3	15
predstava	2	1	1	4
film	1	0	0	1
drugo	1	0	0	1
skupaj	98	46	24	168

Predstavitve knjig in bralna kultura

Načrtovana je izvedba različnih dogodkov za spodbujanje bralne kulture (predstavitve literarnih del, spodbujanje pismenosti ipd.).

Povratna vozovnica

Knjižnica bo nadaljevala z organizacijo potopisnih predavanj v ciklusu Povratna vozovnica v vseh treh krajevnih knjižnicah.

Poskrbite za svoje zdravje

Predavanja na temo zdravja in dobrega počutja bodo uvrščena v sklop Poskrbite za svoje zdravje.

Poletne prireditve

V poletnih mesecih bo knjižnica v sodelovanju z Zavodom KŠM Tolmin tudi v 2026 organizirala *Kino pod brezami* (v juliju in avgustu filmske projekcije različnih žanrov za odrasle in otroke v atriju Knjižnice Tolmin) ter druge prireditve v sklopu skupnega programa Tminsko poletje.

Festival Soške postvri

Kot partner bo knjižnica sodelovala pri izvedbi dogodkov v sklopu festivala. Galerija tolminske knjižnice gosti nekatera tematska predavanja in okrogle mize, s promocijskimi aktivnostmi bo knjižnica sodelovala tudi na dogodku Tolminke valčkov šum.

Kosmačeva učna pot

Knjižnica kot soorganizator sodeluje pri izvedbi Kosmačeve učne poti, ki se tradicionalno zaključi z dogodkom pred tolminsko knjižnico.

Razstave v galeriji tolminske knjižnice

Tolminska knjižnica že vrsto let izvaja galerijsko dejavnost in gosti različne priznane in lokalne ustvarjalce (akademski slikarji, lokalni uveljavljeni ustvarjalci, umetniške skupine in društva...). Pri izboru vsebin knjižnica sledi aktualnim dejavnostim, ki se odvijajo v galeriji in v lokalnem ter širšem okolju, prizadeva si za kakovosten in zanimiv izbor razstavljenih vsebin. Razstava fotografij Tolmina (Društvo DOR)

3.7. Domoznanska dejavnost

Zbirka domoznanskega gradiva

Domoznanski oddelek skladno Zakonom o Knjižničarstvu zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižno in neknjižno gradivo, ki obravnava območje občin Bovec, Kobarid in Tolmin z različnih vidikov. Knjižnica zbira različne vrste gradiv: knjižno gradivo, časopise, raziskovalne in diplomske naloge, članke, neknjižno gradivo (koledarje, stare razglednice, fotografije, drobni tisk). Pri zbiranju knjižnica sodeluje z lokalnimi, zamejskimi in drugimi institucijami (šole, muzeji...) ter redno sledi aktualno objavljenim domoznanskim vsebinam v dnevnem časopisju. S pomočjo zbranega gradiva knjižnica obeležuje obletnice rojstev/smrti pomembnejših domačih ustvarjalcev ter ohranja pisno kulturno dediščino v raziskovalne namene. Domoznanski oddelek za posamezno leto pripravi in na spletni strani objavi Bibliografijo Zgornjega Posočja za preteklo leto. (SP2; CILJ 6 Domoznanstvo in posebne zbirke; Aktivnost 18 in 19 in SP4; CILJ 10 Krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost; Aktivnost 27, 28, 29 in 30).

Digitalizacija domoznanskega gradiva

V skladu s strateškim načrtom si knjižnica prizadeva lokalno pomembno gradivo postopno digitalizirati (aktualni in starejši časopisni prispevki, starejše knjižno gradivo), povečati vnos zapisov za takšno gradivo v katalog Cobiss in ga ustrezno vsebinsko označiti, uporabnike pa spodbujati k njegovi uporabi. Knjižnica

bo nadaljevala z digitalizacijo domoznansko pomembnih vsebin iz dnevnega časopisja ter zagotavljala avtorsko zaščiteno dostop do njih v prostorih knjižnic Tolmin, Kobarid in Bovec. V kotičkih E-domoznanstvo bo promovirala tudi različne spletne portale z domoznansko vsebino. (SP2; CILJ 6 Domoznanstvo in posebne zbirke; Aktivnost 18 in 19 in SP4; CILJ 10 Krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost; Aktivnost 27, 28, 29 in 30).

Na področju digitalizacije lokalnih vsebin knjižnica sodeluje tudi z območno knjižnico v Novi Gorici in NUK v sklopu izgradnje portala dLib, ki ga financira Ministrstvo za kulturo.

Gradivo, ki se hrani na domoznanskem oddelku (razen knjig), še vedno ni v celoti katalogizirano, hrani se ga v ustreznih škatlah, registratorjih in mapah, zato je najdljivo le ob strokovni pomoči bibliotekarja.

Beremo lokalno

Z namenom širjenja dediščinske pismenosti in povečanja izposoje gradiva z lokalno vsebino (Cilj 5, Ukrep 11) bo knjižnica domoznansko gradivo v prostem pristopu tudi v letu 2026 označevala s posebno nalepko in novosti izpostavljala v namenskem kotičku. Tovrstne vsebine bo promovirala na socialnih omrežjih in v sklopu različnih dejavnosti.

Obrazi slovenskih pokrajin

Knjižnica bo še naprej sodelovala pri izgradnji spletnega biografskega leksikona Obrazi slovenskih pokrajin z vnašanjem življenjepisov pomembnih osebnosti iz Posočja (SP4; CILJ 10 Krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost; Aktivnost 27). Na pomembne lokalne posameznike bo opozarjala tudi na socialnih omrežjih in spletni strani.

Pogovori z znanimi Primorci

V sklopu projekta, ki nastaja v sodelovanju vseh knjižnic goriškega območja, vsaka od knjižnic gosti lokalno pomembno osebnost, posnetki pogovorov so dostopni na Youtube kanalih sodelujočih knjižnic. V letu 2026 (SP4; CILJ 10 Krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost; Aktivnost 27) tolminska knjižnica gosti Veroniko Rot Gabrovec.

Domoznanske razstave in prireditve

Knjižnica si bo tudi v letu 2026 prizadevala v program prireditev uvrščati lokalno pomembne vsebine in ustvarjalce (velik del predvidenih razstavnih vsebin je domoznanske narave), iz zbirke domoznanskega gradiva pa pripravljati priložnostne razstave kot obeležitev različnih obletnic ali predstavitev posameznih tematik (SP4; CILJ 10 Krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost; Aktivnost 27).

3.8. Oblike dejavnosti za ranljive skupine

Kot splošna knjižnica, namenjena vsem prebivalcem lokalnega okolja, si knjižnica na različne načine prizadeva vključevati tudi ranljive skupine uporabnikov in dostop do knjižničnih vsebin zagotoviti

najširšemu krogu potencialnih uporabnikov. Predvideno je nadaljevanje sodelovanja z Varstveno delovnim centrom (VDC) Tolmin, s Podružnično šolo za učence s posebnimi potrebami v Tolminu (PŠIUOPP) ter vsemi enotami Doma upokoencev Podbrdo (DU).

Z VDC in PŠIUOPP knjižnica sodeluje npr. v sklopu projekta Bralnice pod slamnikom, po dogovoru pa tudi na različne druge načine (gostovanje razstav, predstavitev knjig, knjižnice ipd.). VDC in vse tri enote DU mesečno obiskuje tudi bibliobus, ki z vgrajenim avtomatskim dvigalom zagotavlja enostaven dostop za gibalno ovirane uporabnike.

Knjižnica kot alternativno možnost dostopa do knjižnih vsebin ponuja elektronske in zvočne knjige, ki olajšajo branje oz. dostop do literature senzorno oviranim, posebej so označene knjige z večjim tiskom, za mlajše pa gradivo z dislektikom prijazno pisavo. Lažje berljivo gradivo je posebej izpostavljeno v sklopu projekta Koraki do branja. Kot pomoč pri učenju branja na namenskem tabličnem računalniku imajo bralci v knjižnicah Tolmin in Kobarid možnost uporabe aplikacije Kobi. S storitvami Dostavne knjižnice skuša knjižnica svoje storitve približati tudi prebivalcem oddaljenih vasi.

Z izjemo bovške knjižnice so sicer vse enote knjižnice dostopne tudi gibalno oviranim.

Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin – prilagojena izdaja

Knjižnica bo prilagojeno izdajo akcije Moja knjižnica za uporabnike VDC in skupino uporabnikov Doma upokoencev Podbrdo, enota Petrovo Brdo izvajala tudi v letu 2026. V sklopu projekta so predvideni obiski uporabnikov v Knjižnici Tolmin in simbolična nagrada s priznanjem za uspešno sodelovanje. (SP3; CILJ 7 Proaktivna knjižnica za prebivalce, uporabnike in člane; Aktivnost 21 in 23).

3.9. Strokovna pomoč in sodelovanje

Knjižnica bo še naprej sodelovala z različnimi knjižnicami v lokalnem okolju (Tolminski muzej, šolske knjižnice) in širše (na nivoju območnosti z Goriško knjižnico, Lavričevo knjižnico Ajdovščina in Mestno knjižnico in čitalnico Idrija, na nacionalnem nivoju z ostalimi splošnimi knjižnicami in NUK).

Pri različnih dejavnostih, projektih in prireditvah knjižnica sodeluje s številnimi posamezniki, društvi, zavodi in inštitucijami, predvsem se skuša povezovati v lokalnem okolju. Redno sodeluje tudi z lokalno radijsko postajo Primorski val.

Knjižnica bo v luči implementacije izboljšav pri delu z uporabniki in poslovanju še naprej aktivno sodelovala z Institutom informacijskih znanosti v Mariboru (IZUM), ki zagotavlja programske rešitve v knjižnični dejavnosti, da bi uporabnikom zagotovila raznolike sodobne možnosti uporabe elektronskih storitev knjižnice, zaposlenim pa možnost njihovega izvajanja. Predviden je prehod na novo platformo CobissLib, ki zahteva dodatna usposabljanja zaposlenih.

Tudi v letu 2026 je preko zaposlenega bibliotekarja knjižnica vključena v nacionalno skupino za Cobiss. Direktor je vključen v Delovno skupino za načrtovanje prireditev pri Združenju splošnih knjižnic in Delovno

skupino za promocijo in marketing pri Združenju splošnih knjižnic; podpredsednik Bralnega društva Slovenije; tajnik Zveze bibliotekarskih društev Slovenije; član izvršnega odbora Društva bibliotekarjev Ljubljana in tajnik IFLA Sekcije za marketing in management. Večina strokovnih delavcev je vključena v Društvo bibliotekarjev Primorske in Notranjske SP4; CILJ 10 Krepitev domoznanske dejavnosti in dediščinska pismenost; Aktivnost 27, 28, 29 in 30).

Pri morebitnem zagotavljanju študijske prakse bo knjižnica tudi v letu 2026 sodelovala z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo UL. (SP5; CILJ 11 Organizacijska kultura in varno okolje; Aktivnost 32 in SP5; CILJ 12 Identiteta, krepitev ugleda in ohranjanje zaupanja; Aktivnost 36).

3.10. Promocija knjižnice in dejavnosti

Z različnimi promocijskimi aktivnostmi bo knjižnica svojo dejavnost in ponudbo približevala čim širšemu krogu prebivalcev Posočja in s tem sledila strateškemu cilju povečanja števila uporabnikov knjižnice.

Knjižnica se bo trudila okrepiti informiranje o dogodkih in dejavnostih, še naprej bo aktivno obveščala medije, redno sodelovala z lokalnim radiom Primorski val (vsakodnevna najava postajališč bibliobusa, radijska oddaja Tvoja, moja, naša knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, objava obvestil in najava dogodkov) in lokalnim TV kanalom TV Tmin (prireditve).

V tovarne, javne ustanove, mesta, kjer se zbira večje število ljudi, in v lokalne skupnosti bo knjižnica pošiljala plakate z najavami prireditev. Na spletni strani, Facebook in Instagram profilu bo objavljala novice o dogajanju v knjižnici, širšo javnost pa o dogajanju v knjižnici obveščala preko naročene e-pošte in drugih sredstvih obveščanja (lokalni časopis Sočasnik, radio).

Knjižnične storitve in ponudbo za mlade bo knjižnica promovirala predvsem skozi bibliopedagoške dejavnosti v sodelovanju z lokalnimi izobraževalnimi ustanovami ter z vključevanjem v dogodke zunanjih organizatorjev (npr. Infontana). Z namenom prepoznavnosti knjižničnih storitev in promocije branja se knjižnica tudi sicer vključuje v dogodke, ki jih pripravljajo lokalne skupnosti (Kobariški sejem, Festival zdravja, Festival Soške postrvi ipd.). (SP5; CILJ 12 Identiteta, krepitev ugleda in ohranjanje zaupanja; Aktivnost 36).

3.11. RAZNO

Glede na aktualno ponudbo, vezano na izvajanje knjižnične dejavnosti in poslovanje knjižnice, in kadrovske ter finančne razpoložljivosti si bo knjižnica skladno z zastavljenimi strateškimi cilji prizadevala za izboljševanje, nadgradnjo in dodatne dejavnosti v korist različnih ciljnih skupin uporabnikov.

Varstvo osebnih podatkov

Pri zagotavljanju varstva osebnih podatkov skladno z veljavno zakonodajo bo knjižnica še naprej sodelovala z družbo DataInfo kot pooblaščen osebno za varstvo osebnih podatkov, v tem sklopu bo med drugim

izvedeno izobraževanje zaposlenih (SP5; CILJ 11 Organizacijska kultura in varno okolje; Aktivnost 34).

Brisanje osebnih podatkov članov

V skladu s 15. členom Zakona o knjižničarstvu in 55. členom Pravilnika o splošnih pogojih poslovanja knjižnica izbris osebnih podatkov neaktivnih članov načrtuje v jesenskem času. Pred izbrisom podatkov bo člane na različne načine dodatno povabila k obisku knjižnice in obnovitvi članstva.

Izterjava gradiva in dolgov

Izterjava nevrnjenega gradiva za leto 2026 bo po potrebi izpeljana konec leta.

Svet zavoda

16. 1. 2025 je bil konstituiran nov Svet zavoda z devetimi člani.

4. ODPRTOST

Enote knjižnice bodo v letu 2026 predvidoma odprte **5.862** ur (Tolmin 53 ur, Kobarid 28 ur in Bovec 28 ur tedensko, Potujoča knjižnica 54 ur mesečno).

Letni in poletni (julij/avgust) urniki za posamezne knjižnice ter predvidena zaprtost so navedeni v Prilogi 1: Odprtost knjižnic v letu 2026.

Potujoča knjižnica in Dostavna knjižnica bosta svoje bralce obiskovali po letnem razporedu (prilogi 1.1 in 1.2).

Program dela Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2026 je pripravil direktor Rok Dežman v sodelovanju z zaposlenimi knjižnice.

V Tolminu, 11. 3. 2026

Rok Dežman
direktor Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin

Priloga 1: Odprtost knjižnic v letu 2026

Letni urnik odprtosti je Svet ustanoviteljic JZ Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin potrdil s Sklepom 6/24 in velja od 1. 1. 2025 dalje.

KNJIŽNICA TOLMIN

	stalni	št. ur	julij in avgust	št. ur
pon	9.00-19.00	10	13.00-20.00	7
tor	9.00-19.00	10	13.00-20.00	7
sre	9.00-19.00	10	13.00-20.00	7
čet	11.00-19.00	8	8.00-15.00	7
pet	9.00-19.00	10	8.00-15.00	7
sob	8.00-13.00	5	zaprto	0
ure		53		35

KNJIŽNICA KOBARID

	stalni	št. ur	julij in avgust	št. ur
pon	13.00-19.00	6	13.00-19.00	6
tor	9.00-14.00	5	8.30-14.00	5,5
sre	11.00-17.00	6	8.30-14.00	5,5
čet	9.00-14.00	5	8.30-14.00	5,5
pet	13.00-19.00	6	8.30-14.00	5,5
ure		28		28

KNJIŽNICA BOVEC

	stalni	št. ur	julij in avgust	št. ur
pon	12.00-18.00	6	13.00-19.00	6
tor	9.00-14.00	5	8.30-14.00	5,5
sre	11.00-17.00	6	8.30-14.00	5,5
čet	9.00-14.00	5	8.30-14.00	5,5
pet	12.00-18.00	6	8.30-14.00	5,5
ure		28		28

Potujoča in Dostavna knjižnica obratujeta po Razporedu obiskov za leto 2026 (Priloga 1.1. in 1.2).

Knjižnica Tolmin bo izredno zaprta dve soboti v letu zaradi izvedbe skupnega izobraževanja zaposlenih ter prehoda med prazničnimi dnevi (3. 1. 2026).

V četrtek, 24. in 31. 12. 2026, bodo vse enote knjižnice odprte od 9.00 do 14.00.

Priloga 1.1: Razpored obiskov Potujoče knjižnice v letu 2026

KRAJ	ČAS	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	SEP	OKT	NOV	DEC
Bača pri Modreju	17.15 - 17.45	5	2	2	30 (mar)	4	1	7	5	2	30 (nov)
Borjana	13.30 - 13.55	16	13	13	10	15	12	11	16	13	11
Borjana, spodnja	15.30 - 15.45	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Bregini, pred vrtcem	11.25 - 11.50	16	13	13	10	15	12	11	16	13	11
Bregini, pred šolo	12.30 - 13.10	16	13	13	10	15	12	11	16	13	11
Bregini	17.10 - 18.00	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Čezsoča	14.50 - 15.10	6	3	3	31 (mar)	5	2	1	6	3	1
Čigini	14.15 - 14.40	14	11	11	8	13	10	9	14	11	9
Čigini, iz vasi proti NG	14.45 - 14.55	14	11	11	8	13	10	9	14	11	9
Dolenja Trebuša	17.45 - 18.20	14	11	11	8	13	10	9	14	11	9
Dolenja Trebuša	11.00 - 11.45	23	27	20	17	22	19	18	23	20	18
Dolja	12.30 - 12.45	8	5	5	2	7	4	3	8	5	3
Dom upokoj. Tolmin	13.00 - 13.45	8	5	5	2	7	4	3	8	5	3
Drežnica	8.20 - 8.45	16	13	13	10	15	12	11	16	13	11
Drežnica, pred šolo	8.50 - 10.00	16	13	13	10	15	12	11	16	13	11
Drežnica	17.10 - 18.00	27	17	24	21	26	23	22	27	24	22
Drežniške Ravne	15.15 - 15.40	27	17	24	21	26	23	22	27	24	22
Grahovo ob Bači	15.30 - 16.00	20	24	17	14	19	16	15	20	17	15
Hudajužna	16.20 - 16.50	20	24	17	14	19	16	15	20	17	15
Iđrija pri Bači	17.00 - 17.30	14	11	11	8	13	10	9	14	11	9
Idrsko	18.20 - 18.45	27	17	24	21	26	23	22	27	24	22
Jezerca	16.00 - 16.30	27	17	24	21	26	23	22	27	24	22
Kamno	10.20 - 11.00	8	5	5	2	7	4	3	8	5	3
Klavže	14.15 - 14.45	7	4	4	1	6	3	2	7	4	2
Kneža	16.15 - 17.00	5	2	2	30 (mar)	4	1	7	5	2	30 (nov)
Kortnica	12.00 - 12.30	15	12	12	9	14	11	10	15	12	10
Koseč	14.30 - 15.00	27	17	24	21	26	23	22	27	24	22
Kred	14.55 - 15.10	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Kuk	17.00 - 17.20	20	24	17	14	19	16	15	20	17	15
Ladra	17.35 - 18.10	26	16	23	20	25	22	21	26	23	21
Libušnje	16.10 - 16.30	26	16	23	20	25	22	21	26	23	21
Livak	18.40 - 19.15	26	16	23	20	25	22	21	26	23	21
Liubini	14.45 - 15.15	5	2	2	30 (mar)	4	1	7	5	2	30 (nov)
Log Čezsoški, na parkirišču	16.10 - 16.30	28	18	25	22	27	24	23	28	25	23
Log pod Mangartom	13.50 - 14.20	6	3	3	31 (mar)	5	2	1	6	3	1
Logje	12.00 - 12.15	16	13	13	10	15	12	11	16	13	11
Magozd	16.40 - 17.00	27	17	24	21	26	23	22	27	24	22
Mahla Letrika Bovec	10.15 - 10.40	6	3	3	31 (mar)	5	2	1	6	3	1
Metalflex	9.45 - 10.15	13	10	10	7	12	9	8	13	10	8
Modrej	18.25 - 18.50	5	2	2	30 (mar)	4	1	7	5	2	30 (nov)
Modrejce	14.40 - 15.10	28	18	25	22	27	24	23	28	25	23
Most na Soči	17.50 - 18.20	5	2	2	30 (mar)	4	1	7	5	2	30 (nov)
Most na Soči, pred vrtcem	8.00 - 10.10	23	27	20	17	22	19	18	23	20	18
Pečine	15.30 - 15.45	13	10	10	7	12	9	8	13	10	8
Petrovo Brdo	12.40 - 13.20	7	4	4	1	6	3	2	7	4	2
Podbela	15.50 - 16.10	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Podbrdo, pred špalko	10.30 - 11.00	7	4	4	1	6	3	2	7	4	2
Podbrdo	11.30 - 12.20	7	4	4	1	6	3	2	7	4	2
Podbrdo	13.00 - 14.00	15	12	12	9	14	11	10	15	12	10
Podbrdo	18.00 - 19.45	20	24	17	14	19	16	15	20	17	15
Podklopca	16.35 - 16.50	28	18	25	22	27	24	23	28	25	23
Podmelec	15.30 - 16.00	5	2	2	30 (mar)	4	1	7	5	2	30 (nov)
Podmelec, pred šolo	9.00 - 10.00	7	4	4	1	6	3	2	7	4	2
Poljubini	14.00 - 14.30	5	2	2	30 (mar)	4	1	7	5	2	30 (nov)
Ponikve	14.30 - 15.15	13	10	10	7	12	9	8	13	10	8
Prapetno Brdo	13.40 - 14.00	13	10	10	7	12	9	8	13	10	8
Sedlo	16.45 - 17.00	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Sela pri Volčah	15.00 - 15.30	14	11	11	8	13	10	9	14	11	9
Slap ob Idrjici, pred trgovino	18.30 - 19.00	14	11	11	8	13	10	9	14	11	9
Slap ob Idrjici, novo naselje	14.05 - 14.25	23	27	20	17	22	19	18	23	20	18
Smast	15.40 - 16.00	26	16	23	20	25	22	21	26	23	21
Smast, pred šolo	8.15 - 9.30	8	5	5	2	7	4	3	8	5	3
Smast, pred šolo	12.30 - 13.45	22	26	19	16	21	18	17	22	19	17
Soča, pri mestu	12.05 - 12.25	6	3	3	31 (mar)	5	2	1	6	3	1
Soča, pred šolo	12.30 - 13.10	6	3	3	31 (mar)	5	2	1	6	3	1
Srpenica	17.40 - 18.10	28	18	25	22	27	24	23	28	25	23
Stanovišče	11.00 - 11.15	16	13	13	10	15	12	11	16	13	11
Stanovišče	16.25 - 16.40	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Staro selo	14.30 - 14.45	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Sužid	18.30 - 19.00	21	25	18	15	20	17	16	21	18	16
Šentviška Gora	12.25 - 13.30	13	10	10	7	12	9	8	13	10	8
Šentviška Gora	12.20 - 13.45	23	27	20	17	22	19	18	23	20	18
Tolminski Lom	16.00 - 16.30	14	11	11	8	13	10	9	14	11	9
Trenta	11.20 - 11.50	6	3	3	31 (mar)	5	2	1	6	3	1
Trnovo ob Soči	18.20 - 18.50	28	18	25	22	27	24	23	28	25	23
VDC Tolmin	8.20 - 9.20	9	6	6	3	8	5	4	9	6	4
Volanje, pred vrtcem	11.10 - 11.40	8	5	5	2	7	4	3	8	5	3
Volanje	11.45 - 12.15	8	5	5	2	7	4	3	8	5	3
Volče, pred šolo	08.30 - 10.40	15	12	12	9	14	11	10	15	12	10
Volče	14.30 - 15.00	26	16	23	20	25	22	21	26	23	21
Vrsno	16.40 - 17.20	26	16	23	20	25	22	21	26	23	21
Vrtec Bovec	9.00 - 10.00	6	3	3	31 (mar)	5	2	1	6	3	1
Vrtec Kobarij	10.30 - 11.10	22	26	19	16	21	18	17	22	19	17
Vrtec Tolmin	9.30 - 12.00	9	6	6	3	8	5	4	9	6	4
Vrtec Tolmin, pred šč. Tolmin	10.45 - 11.30	13	10	10	7	12	9	8	13	10	8
Žaga, pred šolo	9.00 - 10.00	22	26	19	16	21	18	17	22	19	17
Žaga	17.00 - 17.30	28	18	25	22	27	24	23	28	25	23
KRAJ	ČAS	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	SEP	OKT	NOV	DEC

Priloga 1.2: Razpored obiskov Dostavne knjižnice

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Tumov drevored 6, 5220 Tolmin

www.kcktolmin.si
tolmin@kcktolmin.si
telefon: 38 115 38

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
DOSTAVNA KNJIŽNICA

... prijazna do svojih bralcev

OBIŠČITE NAS !

**od januarja
do junija
2026
DOSTAVNA
KNJIŽNICA
v vašem kraju**

URNIK KNJIŽNICE TOLMIN

ponedeljek 09.00 -19.00
torek 09.00 -19.00
sreda 09.00 -19.00
četrtek 11.00 -19.00
petek 09.00 -19.00
sobota 08.00 -13.00

JAN 2026

IZPOSOJA

Enkrat na mesec se ustavimo na dogovorjenem mestu v vaši vasi. Knjige vam pripeljemo iz matične knjižnice v Tolminu. Na voljo vam je celotna zaloga knjig, ki jih premore tolminska knjižnica: leposlovje domačih in tujih avtorjev, strokovne in poučne knjige, zgodbe za mladino in otroke ter slikanice za najmlajše. S sabo pripeljemo nekaj malega od vsega.

Izposoja knjig je za vse člane dostavne knjižnice brezplačna. Število knjig, ki jih lahko odnesete domov, je neomejeno.

Knjige lahko obdržite do našega naslednjega obiska, na vašo željo pa vam jih bomo podaljšali še za en mesec.

Zaradi prostorske stiske v kombiju so zaželjena predhodna naročila.

Gradivo lahko naročite ob vsakokratnem obisku dostavne knjižnice, na elektronski naslov iztok.krajnik@kcktolmin.si ali po telefonu na telefonsko številko **38 115 38** v času odprtosti Knjižnice Tolmin.

**DOSTAVNA
KNJIŽNICA
v vašem kraju**

KRAJ	URA	JANUAR	FEBRUAR	MAREC
Stržišče	09.00			
Rut	10.35			
Zadlaz Žabče	12.10	ČETRTEK 29.	ČETRTEK 26.	ČETRTEK 26.
Zadlaz Čadrg	13.00			
Čadrg	13.30			

APRIL	MAJ	JUNIJ
ČETRTEK 23.	ČETRTEK 28.	ČETRTEK 18.

Priloga 2: Finančni načrt za leto 2026

FINANČNI NAČRT 2026		KNJIŽNICA CIRILA KOSMAČA TOLMIN					(v EUR)	
PROGRAM	VIRI SREDSTEV 2026						REZULTAT, PRENOS	NAČRTOV. PORABA
	OBČINE SKUPAJ	OBČINA TOLMIN	OBČINA KOBARID	OBČINA BOVEC	MIN. ZA KULTURO	LASTNI PRIH.		
I. STROŠKI DELA*								
Skupne službe	244.423	147.656	55.631	41.136				244.878
Knjižnica Tolmin	254.517	254.517						258.331
Knjižnica Kobarid	73.793		73.793					74.192
Knjižnica Bovec	74.764			74.764				74.819
Potujoča knjižnica	68.003	41.081	15.477	11.445				68.255
skupaj	715.500	443.254	144.901	127.345			0	720.475
II. NAKUP KNJIŽN. GRADIVA								
Knjižnica Tolmin	32.000	32.000			12.693	1.400		46.093
Knjižnica Kobarid	11.000		11.000		4.399	630		16.029
Knjižnica Bovec	12.414			12.414	3.643	350		16.407
Potujoča knjižnica	14.000	8.458	3.186	2.356	1.500			15.500
skupaj	69.414	40.458	14.186	14.770	22.235	2.380	0	94.029
III. MATERIALNI STROŠKI								
Skupne službe	15.360	9.279	3.496	2.585		2.900	500	18.760
Knjižnica Tolmin	34.781	34.781			2.537	23.750		61.068
Knjižnica Kobarid	15.713		15.713		956	4.972		21.641
Knjižnica Bovec	8.850			8.850	707	4.334		13.891
Potujoča knjižnica	30.050	18.057	6.895	5.098		400		30.450
skupaj	104.754	62.117	26.104	16.533	4.200	36.356	500	145.810
IV. DEJAVNOSTI IN PROJEKTI								
Moja knjižnica	2.785	1.682	634	469		690		3.475
Projekt Primorci beremo	2.251	1.360	512	379				2.251
Bralna bratovščina, bralnice	742	408	191	143				742
Druge dejavnosti in prireditve	7.922	4.350	1.163	2.409		5.539		13.461
skupaj	13.700	7.800	2.500	3.400	0	6.229	0	19.929
V. INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE								
Skupne službe - računalnik	800	483	182	135			300	1.100
Knjižnica Tolmin skupaj	7.017	7.017					1.800	8.817
Zamenjava klima naprave	2.000	2.000						2.000
Oprema za študijski kotichek	1.200	1.200					800	2.000
Oprema za slušno zanko	300	300						300
Računalniška oprema	1.517	1.517					1.000	2.517
Dostopnost stavbe	2.000	2.000						2.000
Knjižnica Kobarid skupaj	2.818		2.818				300	3.858
Računalnik IAO	1.000		1.000					1.000
Tablični računalnik	400		400					400
Oprema za slušno zanko						300		300
3D tiskalnik	500		500				450	950
Promocijsko stojalo za knjige	590		590					590
Knjižni zabojski za otroke	328		328				290	618
Knjižnica Bovec skupaj	1.765			1.765			435	2.200
Računalnik	850			850				850
Oprema za slušno zanko	300			300				300
Stoli 15 kos	200			200			300	500
Izvlačni predal v otroškem koticšku	250			250				250
Omarica s ključem	165			165			135	300
Vse investicije	12.400	7.500	3.000	1.900	0	300	3.275	15.975
SKUPNO VSE	915.768	561.129	190.691	163.948	26.435	45.265	3.775	996.218
* Stroški dela 2026 so po zadnjih podatkih višji od zagotovljenih sredstev občin, zato je predviden rebalans proračuna								
Načrtovani lastni prihodki 2026		Tolmin	Kobarid	Bovec	Potujoča	Skupno		
Prihodki na izposoji in drugi prih.		31.400	7.900	6.300	400	46.000		
Prihodki za nakup gradiva		1.400	630	350	0	2.380		
SKUPNO		32.800	8.530	6.650	400	48.380		
Tolmin, 18. 3. 2026		Pripravila: Darija Uršič, računovodkinja			Rok Dežman, direktor			

Priloga 2.1: Načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja v 2026

KNJIŽNICA TOLMIN	Skupaj	Iz občinskega proračuna	Lastna sredstva*
Zamenjava klima naprave	2.000	2.000	
Oprema za študijski kotiček	2.000	1.200	800
Oprema za slušno zanko	300	300	
Računalniška oprema	2.517	1.517	1.000
Dostopnost stavbe	2.000	2.000	
Skupaj	8.817	7.017	1.800
KNJIŽNICA KOBARID	Skupaj	Iz občinskega proračuna	Lastna sredstva*
Računalnik IAO	1.000	1.000	
Tablični računalnik	400	400	
Oprema za slušno zanko	300		300
3D tiskalnik	950	500	450
Promocijsko stojalo za knjige	590	590	
Knjižni zabojčki za otroke	618	328	290
Skupaj	3.858	2.818	1.040
KNJIŽNICA BOVEC	Skupaj	Iz občinskega proračuna	Lastna sredstva*
Računalnik	850	850	
Oprema za slušno zanko	300	300	
Stoli 15 kos	500	200	300
Izvlačni predal v otroškem kotičku	250	250	
Omarica s ključem	300	165	135
Skupaj	2.200	1.765	435
SKUPNE SLUŽBE			
Računalnik	1.100	800	300

*Vključena sredstva tekočega in preteklih let ob pridobitvi soglasja.

Načrt nabave osnovnih sredstev se lahko spremeni zaradi nepredvidenih okoliščin (nujnih zamenjav opreme ali potreb izvajanja dejavnosti). Sredstva preteklih let knjižnica skladno z zakonodajo porabi le ob soglasju ustanovitelja.

KADROVSKI NAČRT

Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2026

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Tumov drevored 6
5220 Tolmin
T 05 381 15 26
www.kcktolmin.si
knjiznica@kcktolmin.si

KADROVSKI NAČRT

Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2026

VSEBINA

VSEBINA.....	38
1. ZAKONSKA OSNOVA	39
2. ŠTEVILO ZAPOSILITEV PO STANDARDIH	39
3. SISTEMIZIRANA DELOVNA MESTA.....	40
4. VIRI FINANCIRANJA IN ZASEDENOST DELOVNIH MEST	41
5. IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH	42
5.1 STROKOVNO USPOSABLJANJE	42
5.2 OSTALO	42
6. NAPREDOVANJA ZAPOSLENIH	42
6.1 NAPREDOVANJE V PLAČNE RAZREDE.....	42
6.2 NAPREDOVANJE V STROKOVNE NAZIVE.....	43
PRILOGA 2.2.1 (PO UREDBI)	45
PRILOGA 2.2.2: NAČRT IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH V LETU 2026	46

1. ZAKONSKA OSNOVA

Kadrovski načrt je usklajen s finančnim načrtom in upošteva zakonska določila, pravilnike ter interni Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin.

2. ŠTEVILO ZAPOSLOTEV PO STANDARDIH

Knjižnica skladno s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (UL RS 28/23) dosega minimalne pogoje glede števila ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev, po Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028), ki predstavljajo strokovno smernico za zagotavljanje kakovostne knjižnične javne službe in jih kot take navaja tudi Pravilnik, pa je priporočena stopnja zaposlovanja knjižničnega osebja naslednja:

- *Deset knjižničnih delavcev za knjižnice z gravitacijskim območjem do 10.000 prebivalcev. V število delavcev so vključeni strokovni knjižničarski delavci in drugi strokovni delavci (npr. strokovnjak za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo), en upravni delavec, en delavec za računovodska in administrativna dela.*
- *Knjižnice z večjim gravitacijskim območjem od 10.000 prebivalcev imajo poleg zaposlenih iz zgornje alineje še dodatno zaposlene: za vsakih nadaljnjih 2.000 prebivalcev nad pragom 10.000 prebivalcev 1,3 strokovnega delavca (merjeno v ekvivalentu polne zaposlitve);*
- *Pri določanju stopnje in strukture zaposlovanja za posamezno knjižnico je treba poleg števila potencialnih uporabnikov upoštevati tudi število **organizacijskih enot, odprtost, razporeditev prostorov v knjižnični zgradbi, obseg prirasta in odpisa, obseg dejavnosti za uporabnike, obseg uporabe in potrebe okolja**, ugotovljene v analizi. V vsaki krajevni knjižnici izvaja delovne naloge vsaj en bibliotekar.*

Glede na število prebivalcev s stalnim bivališčem (17.784, podatek s 1. 7. 2025) Standardi za ustrezen in kakovosten razvoj knjižnične dejavnosti za območje Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin priporočajo vsaj 13,9 strokovnih knjižničarskih in drugih strokovnih delavcev, merjeno v ekvivalentu polne zaposlitve. Pri tem je potrebno upoštevati tudi, da ima Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin poleg matične knjižnice še dve krajevni enoti, Potujočo ter Dostavno knjižnico, katerih tedenska odprtost presega zahteve Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, delež aktivnih članov je visoko nad slovenskim povprečjem, knjižnica pa poleg osnovne dejavnosti pripravlja številne in raznolike vsebine za uporabnike in aktivno sodeluje z lokalno skupnostjo ter izobraževalnimi ustanovami.

3. SISTEMIZIRANA DELOVNA MESTA

V Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin so sistemizirana naslednja delovna mesta:

Šifra DM	Delovno mesto	TR	Šifra osnovnega naziva	Osnovni naziv
Strokovna knjižničarska delovna mesta in nazivi plačne skupine G02				
G025011	KNJIŽNIČAR	V	4	KNJIŽNIČAR
G025012	KNJIŽNIČAR VOZNIK BIBLIOBUSA	V	4	KNJIŽNIČAR VOZNIK BIBLIOBUSA
G026023	VIŠJI KNJIŽNIČAR	VI	4	VIŠJI KNJIŽNIČAR
G027004	BIBLIOTEKAR	VII/1	4	BIBLIOTEKAR POMOČNIK
G027005	BIBLIOTEKAR	VII/2	4	BIBLIOTEKAR
Druga strokovna in tehnična delovna mesta plačne skupine G09				
G096029	OPERATER VI	VI		
G097038	RAČUNOVODJA	VII/1		
G097063	RAČUNOVODJA	VII/2		
G092001	ČISTILKA	II		
G094017	MANIPULANT	IV		
G095042	HIŠNIK	IV		
Delovno mesto plačne skupine B				
B017841	DIREKTOR KNJIŽNICE	VII/2		

4. VIRI FINANCIRANJA IN ZASEDENOST DELOVNIH MEST

V letu 2026 je glede na zagotovljena sredstva predvidena zasedenost 17 delovnih mest, od tega 13 strokovnih knjižničarskih delavcev, 2 druga strokovna delavca, direktor in čistilka.

Organizacijska enota	Delovno mesto	TR	Število delovnih mest	Vir financiranja		
				Občina Tolmin	Občina Kobarid	Občina Bovec
Skupne službe	direktor	VII/2	1	60,25 %	22,91 %	16,84 %
	računovodja	VII/2	1	60,25 %	22,91 %	16,84 %
	operater	VI	1	60,25 %	22,91 %	16,84 %
	bibliotekar (nabava, domoznanstvo)	VII/2	2	60,25 %	22,91 %	16,84 %
Knjižnica Tolmin	bibliotekar	VII/2	3	100 %		
	bibliotekar	VII/1	1			
	knjižničar	V	1	100 %		
	čistilka	II	1	100 %		
Knjižnica Kobarid	bibliotekar	VII/1	1		100 %	
	bibliotekar	VII/2	1		100 %	
Knjižnica Bovec	bibliotekar	VII/1	1			100 %
	bibliotekar	VII/2	1			100 %
Potujoča knjižnica	knjižničar	V	1	60,25 %	22,91 %	16,84 %
	knjižničar voznik bibliobusa	V	1	60,25 %	22,91 %	16,84 %
	skupaj		17			

Stanje števila zaposlenih in viri za njihovo sofinanciranje so v skladu s 3. členom Uredbe o metodologiji za pripravo in spremljanje izvajanja kadrovskih načrtov posrednih proračunskih uporabnikov za leti 2025 in 2026 (UL 109/24 in 104/25) predstavljeno tudi v prilogi tega načrta.

Tudi v letu 2026 ni predvidena zaposlitev na sistemiziranih delovnih mestih manipulant in hišnik. Za manjša popravila in vzdrževanja knjižnica sodeluje z zunanjim izvajalcem. Manipulativna in druga lažja knjižničarska dela bodo glede na potrebe delovnega procesa opravljali študenti. Različne odsotnosti zaposlenih bo knjižnica reševala s prerazporeditvijo dela, zunanjimi izvajalci ali z zaposlitvami za določen čas.

5. IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH

5.1 Strokovno usposabljanje

Strokovni delavci se bodo izobraževali za uporabo programskih orodij v sistemu COBISS), ki jih pripravljata NUK in IZUM ter se udeleževali drugih strokovnih izobraževanj različnih ponudnikov, s katerimi bodo izpopolnjevali svoja znanja in pridobivali nova z namenom zagotavljanja kakovostne knjižnične dejavnosti v lokalnem okolju.

5.2 Ostalo

Zaposleni se bodo glede na možnosti udeleževali strokovnih ekskurzij in srečanj. Predvidena je strokovna ekskurzija za vse zaposlene. Skladno z zakonodajo bodo zaposleni opravljali tudi izobraževanja iz varnosti pri delu in izobraževanja o varstvu osebnih podatkov.

6. NAPREDOVANJA ZAPOSLENIH

6.1 Napredovanje v plačne razrede

Z uveljavitvijo Zakona o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju (ZSTSPJS) 1. 1. 2025 je prenehala veljati večina členov Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (UL RS, št. 51/08, 91/08, 113/09, 22/19 in 121/21). ZSTSPJS predvideva nov način napredovanja javnih uslužbencev, pogoji za napredovanje se preverjajo dvakrat letno (1. 6. in 1. 12.). Skladno z zakonodajo bo opravljeno preverjanje pri vseh zaposlenih, ki pravico do plače v skladu s pridobljenim napredovanjem pridobijo z dnem napredovanja.

6.2 Napredovanje v strokovne nazive

V skladu s Pravilnikom o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (UL RS 65/16) strokovni delavci lahko pridobijo naslednje nazive:

Šifra DM	Delovno mesto	TR	Šifra naziva	Naziv	Izhodiščni PR	Končni PR
			1	SAMOSTOJNI KNJIŽNIČARSKI REFERENT	15	20
			2	VIŠJI KNJIŽNIČARSKI REFERENT	12	17
			3	KNJIŽNIČARSKI REFERENT	10	15
G025011	KNJIŽNIČAR	V	4	KNJIŽNIČAR	8	13
			1	SAMOSTOJNI KNJIŽNIČARSKI REFERENT	15	20
			2	VIŠJI KNJIŽNIČARSKI REFERENT	12	17
			3	KNJIŽNIČARSKI REFERENT	10	15
G025012	KNJIŽNIČAR VOZNIK BIBLIOBUSA	V	4	KNJIŽNIČAR VOZNIK BIBLIOBUSA	9	14
			1	SAMOSTOJNI BIBLIOTEKARSKI REFERENT	23	27
			2	VIŠJI BIBLIOTEKARSKI REFERENT	21	26
			3	BIBLIOTEKARSKI REFERENT	19	24
G027004	BIBLIOTEKAR	VII/1	4	BIBLIOTEKAR POMOČNIK	17	23
			1	BIBLIOTEKARSKI SPECIALIST	28	33
			2	VIŠJI BIBLIOTEKAR	25	30
			3	SAMOSTOJNI BIBLIOTEKAR	22	27
G027005	BIBLIOTEKAR	VII/2	4	BIBLIOTEKAR	19	24

Zaposleni morajo za napredovanje v višji strokovni naziv izpolnjevati:

- **splošne pogoje:**
 - stopnjo izobrazbe,
 - opravljen ustrezeni bibliotekarski izpit.
- **posebne pogoje:**
 - delovne izkušnje na področju knjižnične dejavnosti (5 let),
 - opravljanje strokovnega dela (ustrezno število točk),
 - strokovna usposobljenost za opravljanje strokovnega dela,
 - posebni dosežki na področju knjižnične dejavnosti.

Kandidati vlogo za imenovanje v strokovni naziv vložijo pri nacionalni knjižnici do 31. januarja tekočega leta, predstojnik NUK jim ob izpolnjevanju pogojev podeli odločbo o pridobitvi strokovnega naziva. Skladno z ZSTSPJ zaposleni, ki napredujejo v višji naziv, pravico do plače v skladu z novim nazivom in ob seznanitvi delodajalca pridobijo z dnem izdane odločbe.

V Tolminu, 11. 3. 2026

Rok Dežman
direktor Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin

Priloga 2.2.1 (po Uredbi)

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, Tumov drevored 6, 5220 Tolmin

Vir financiranja	Število zaposlenih na dan 1. 1. 2025	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih na 1. 1. 2025
1. Državni proračun		
2. Proračun občin	17	17
3. ZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, ...)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe		
7. Sredstva prejetih donacij		
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		
9. Sredstva iz naslova zakonodaje o zdravniški službi		
10. Sredstva iz sistema javnih del		
11. Sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanosti		
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 11. točke)	17	17
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	17	17
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11	0	0

Priloga 2.2.2: Načrt izobraževanja zaposlenih v letu 2026

Strokovni delavci se bodo izobraževali na različnih strokovnih področjih z namenom opolnomočenja in usposobljenosti za izvajanje kakovostne knjižnične javne službe. Med drugim se bodo usposabljali na temo družinske pismenosti, spodbujanja branja med mladimi in otroki, na področju katalogizacije in drugih Cobiss vsebin, informacijske varnosti in elektronske hrambe, vsebin iz naslova aktivnih projektov, knjižnične statistike, orodij umetne inteligence, mobilnosti Erasmus+, na stanovskih kongresih ter strokovnih posvetovanjih, itd. Glede na možnosti realizacije, ki jo v prvi vrsti narekuje organizacija dela na področju osnovne dejavnosti, in aktualne ponudbe izobraževalcev se načrtovana izobraževanja tekom leta dopolnjujejo.

Seznam načrtovanih izobraževanj:

- **COBISS Lib v praksi 2.0.**
- **Usposabljanje COBISS Lib / Nabava.**
- **Predstavitev portala Dobreknjige.si.**
- **Uporaba programske opreme COBISS Lib v praksi.**
- **Kibernetska varnost/Informacijska varnost.**
- **Usposabljanje s področja varstva pred požarom.**
- **Zaloga v sistemu Cobiss.**
- **Katalogizacija v sistemu COBISS – dopolnitve in novosti.**
- **Kongres ZBDS.**
- **Uporaba orodij umetne inteligence v knjižnicah.**
- **Katalogizacija kontinuiranih virov.**
- **BibSiSt – kako se izogniti najpogostejšim napakam pri izpolnjevanju poročila o delu knjižnice (spletno okolje).**
- **Bibliopreventiva – nevidna komponenta dela v splošni knjižnici.**
- **Upravljanje knjižnične zbirke.**
- **COBISS Ela: spletno izobraževanje za nabavo e-knjig.**
- **Umetna inteligenca v podporo knjižničnim storitvam za uporabnike.**
- **Zaključna konferenca projekta Evropska občanska znanost (ECS).**
- **Neposredni poziv Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah, delavnica za prijavitelje.**
- **Predstavitev nove verzije aplikacije COBISS Plus (V19.0) in bralne aplikacije COBISS Ela.**
- **Pomen vključevanja staršev v bralni razvoj otrok in družin.**
- **Izobraževanje za učinkovito iskanje digitalnih vsebin na portalu Digitalne knjižnice Slovenije (spletno okolje).**

Priloga 3: Načrt nakupa knjižničnega gradiva za 2026

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Tumov drevored 6
5220 Tolmin
T 05 381 15 26
knjiznica@kcktolmin.si

**NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA
Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za leto 2026**

KAZALO VSEBINE

KAZALO VSEBINE	2
1 ZAKONSKA IN STROKOVNA IZHODIŠČA ZA LETNI NAKUP GRADIVA	3
1.1 Zakonske in druge podlage	3
1.2 Strokovna priporočila glede obsega in sestave letnega nakupa gradiva	3
2 NAMEN IN CILJI NAKUPA V LETU 2026	4
3 VIRI IN FINANČNA SREDSTVA	5
4 NAČRTOVANJE LETNEGA NAKUPA PO VSEBINSKIH KRITERIJIH	5
4.1 Načrtovanje nakupa glede na splošne značilnosti okolja	5
4.1.1 Potencialni uporabniki knjižnice	6
4.2 Načrtovanje nakupa glede na posebne značilnosti okolja	8
4.3 Načrtovanje nakupa glede na informacijske, izobraževalne, raziskovalne, kulturne in socialne potrebe okolja	8
4.4 Načrtovanje nakupa po kriteriju aktualnosti	9
4.5 Načrtovanje nakupa gradiva za izvajanje dejavnosti	10
5 NAČRTOVANA SESTAVA IN OBSEG NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	12
5.1 Načrtovana sestava in obseg nakupa glede na Standarde, navodila Ministrstva za kulturo in razpoložljiva sredstva	12
5.2 Načrtovan obseg nakupa po organizacijskih enotah	12
5.3 Načrtovan obseg nakupa glede na priporočena razmerja	13
5.4 Načrtovan obseg nakupa neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih	14
5.5 Načrtovan obseg nakupa elektronskih in zvočnih knjig	14
6 ZAGOTAVLJANJE ENAKE DOSTOPNOSTI KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA VSE PREBIVALCE NA OBMOČJU KNJIŽNICE	15
7 SODELOVANJE Z DRUGIMI KNJIŽNICAMI	16
8 PROMOCIJA KNJIŽNIČNIH ZBIRK	16
9 DOSTOPNOST DO INFORMACIJ O KUPLJENEM GRADIVU	17
10 ODPANJA OD STROKOVNIH PRIPOROČIL PRI NAČRTOVANJU	17

1 ZAKONSKA IN STROKOVNA IZHODIŠČA ZA LETNI NAKUP GRADIVA

1.1 Zakonske in druge podlage

Normativni akti in strokovna priporočila, ki vplivajo na izgradnjo knjižnične zbirke in načrtovanje letnega nakupa gradiva:

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01, 96/02 in 92/15)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS št. 28/23)
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03, 162/22)
- Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019-2030
- IFLA – UNESCO Manifest o splošnih knjižnicah (2022)
- Splošne knjižnice: IFLA/UNESCO standardi za splošne knjižnice, 2002
- IFLA – Deklaracija o knjižnicah in trajnostnem razvoju
- IFLA smernice knjižnične storitve za otroke, stare med 0 in 18 let
- Strategija razvoja splošnih knjižnic 2022-2027

Knjižnica svojo nabavno politiko definira v Dokumentu o upravljanju knjižnične zbirke¹. V njem je opisano stanje (sestava in obseg) knjižnične zbirke ter določeni vsebinski in formalni kriteriji, po katerih knjižnica načrtno gradi svojo zbirko.

Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva, ki ga pripravi direktor knjižnice, vsebuje kratkoročne prioritete pri izgradnji knjižnične zbirke in je podlaga za pripravo vloge za pridobitev sredstev Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva za posamezno leto. Osnovni namen splošne knjižnice še naprej ostaja prispevati k vsestranskemu napredku skupnosti in vsakega posameznika s tem, ko skuša zadostiti intelektualnim in kulturnim potrebam občanov, podpirati vseživljenjsko učenje in razvijati različne vrste pismenosti. Z dopolnjevanjem knjižnične zbirke knjižnica sledi tem ciljem, pri tem pa se zaveda različnih omejitev, npr. ponudba trga in razpoložljivost finančnih sredstev.

1.2 Strokovna priporočila glede obsega in sestave letnega nakupa gradiva

Medtem ko Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe² določa zgolj minimalne pogoje, ki jih mora knjižnica izpolnjevati kot osnovni pogoj za vpis v razvid splošnih knjižnic, so Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018-2028)³ naravnana razvojno in kot taka predstavljajo temeljno izhodišče za načrtovanje obsega in sestave prirasta knjižničnega gradiva za leto 2026:

- prirast vsaj 250 izvodov knjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev,
- leposlovje 50 % in strokovno gradivo 50 % naslovov,
- delež gradiva za mladino: 30 % naslovov,
- vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska v krajevni knjižnici, kjer je sedež osrednje knjižnice, vendar v krajevni knjižnici ne manj kot 30 naslovov,
- prirast neknjižnega gradiva knjižnica določi glede na njegovo aktualnost,
- nakup in posebna skrb za raznoliko domoznansko gradivo,
- upoštevanje kriterijev, predvidenih v Dokumentu o upravljanju knjižnične zbirke.

¹ Dosegljiv na: <https://www.kcktolmin.si/wp-content/uploads/2014/09/Dokument-o-upravljanju-knjiznicne-zbirke-2021-25.pdf> Dokument za novo obdobje bo pripravljen v letu 2026.

² Dosegljivo na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5163>

³ Dosegljivo na: <https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2020/06/Strokovna-priporocila-standardi-Spl-Knjiz-2018-2028.pdf>

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

2 NAMEN IN CILJI NAKUPA V LETU 2026

Z nakupom gradiva v letu 2026 bomo dopolnjevali, posodabljali in prilagajali knjižnično zbirko, da bo v čim večji meri odgovarjala na ugotovljene potrebe in interese vseh ciljnih skupin uporabnikov ter zagotavljala optimalno izvajanje osnovnega poslanstva knjižnice. Ob zasledovanju vseh temeljnih izhodišč si bomo z odgovornim in strokovnim delom ter ob ustreznem financiranju še naprej prizadevali vzdrževati in nadgrajevati bogato in vsebinsko raznoliko knjižnično zbirko, s katero bomo zagotavljali aktualno ponudbo virov informacij in skušali v največji meri dosegati zastavljene cilje glede izvajanja kakovostne knjižnične javne službe. Spremljali bomo potrebe in pričakovanja lokalnega okolja ter sledili zastavljeni politiki izgradnje knjižnične zbirke. Zasledovali bomo cilj ohranjanja priporočenega razmerja v vsebinski sestavi knjižnične zbirke, pri čemer pa nam osnovno vodilo še naprej ostajajo prepoznane potrebe uporabnikov in analiza dejanske uporabe knjižnične zbirke. Redno bomo spremljali porabo namenskih sredstev tako na strani nabavne kot računovodske službe (vsi računi iz sistema Cobiss so na posebnem e-naslovu dostopni računovodstvu) ter morebitna odstopanja sproti usklajevali. Za še večjo transparentnost in učinkovitost poslovanja si bomo prizadevali za neposredno povezavo segmenta Cobiss/Nabava z računovodskim programom.

Za doseg dolgoročnih ciljev politike upravljanja knjižnične zbirke bo knjižnica z nakupom novega gradiva skušala:

- zadostiti splošnim potrebam okolja (različne starostne in druge ciljne skupine),
- izpolniti posebne potrebe med ranljivimi skupinami uporabnikov,
- izpolniti informacijske, izobraževalne, raziskovalne, kulturne in socialne potrebe okolja,
- razvijati bralno pismenost in spodbujati bralno kulturo med vsemi starostnimi skupinami uporabnikov,
- podpirati dejavnosti za neformalno in formalno izobraževanje, splošno informiranost, osebni in osebni razvoj lokalnih prebivalcev,
- spodbujati, razvijati in širiti informacijsko pismenost uporabnikov,
- podpirati vseživljenjsko učenje in smotno izrabo prostega časa,
- dopoljevati zbirko domoznanskega gradiva,
- dosegati strokovna priporočila o obsegu in sestavi knjižnične zbirke,
- zagotavljati dostopnost knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice.

Pri tem bo upoštevala naslednje kriterije:

- aktualnost knjižničnega gradiva,
- ustrežanje potrebam lokalnega okolja,
- kakovost gradiva,
- zastopanost različnih tematskih oz. predmetnih področij,
- zastopanost različnih vrst, oblik in načinov dostopnosti knjižničnega gradiva, da bi sledila razvoju novih oblik gradiva in novih načinov dostopa do informacij.

Knjižnica bo s sredstvi, ki jih bo pridobila na Neposrednem pozivu za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna v letu 2026 (NP-NKG-2026), kupovala aktualno in kakovostno knjižnično gradivo, namenjeno za potrebe kulture, izobraževanja, raziskovanja in informiranja vseh ciljnih skupin uporabnikov:

- izvorno slovensko in kakovostno prevodno leposlovje in strokovne knjige za odrasle,
- izvorno slovensko in kakovostno prevodno leposlovje ter poučno gradivo za otroke in mladino ter
- zvočne in e-knjige v slovenskem jeziku.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

3 VIRI IN FINANČNA SREDSTVA

Viri za nakup knjižničnega gradiva so: občinski in državni proračun ter lastna sredstva.

Vir sredstev	Predvidena višina sredstev za nakup gradiva v letu 2026 v EUR (vključno z elektronskimi in zvočnimi knjigami)	Delež
Sredstva Ministrstva za kulturo*	17.932	20 %
Občina Tolmin	40.458	45 %
Občina Kobarid	14.186	16 %
Občina Bovec	14.770	16 %
Lastna sredstva	2.382	3 %
Skupaj	89.728	100 %

*Po navodilih ministrstva (NP-NKG-2026) načrtujemo sofinanciranje 1 eur na prebivalca.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva bo lahko v predvidenem obsegu in kakovosti realiziran samo ob dejanski pridobitvi vseh načrtovanih sredstev.

4 NAČRTOVANJE LETNEGA NAKUPA PO VSEBINSKIH KRITERIJH

Knjižnica pri nabavi gradiva sledi vsebinskim kriterijem politike upravljanja knjižnične zbirke:

- ustrežanje splošnim potrebam lokalnega okolja in ciljnim skupinam,
- ustrežanje posebnim potrebam lokalnega okolja,
- podpora izvajanju dejavnostim knjižnice (razvijanje bralne pismenosti in spodbujanje bralne kulture vseh starostnih skupin, informacijsko opismenjevanje in medgeneracijsko povezovanje...),
- aktualnost,
- zastopanost posameznega vsebinskega področja v zbirki,
- trajnostna in estetska vrednost,
- lokalno pomembne vsebine,
- kakovost,
- raven zahtevnosti vsebine,
- verodostojnost informacij,
- ugled avtorja, urednika ali založnika,
- ujemanje z obstoječo knjižnično zbirko in njeno nadgrajevanje,
- pozitivne ocene v strokovnih medijih.

4.1 Načrtovanje nakupa glede na splošne značilnosti okolja

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin je kot splošna knjižnica namenjena vsem prebivalcem občin Tolmin, Kobarid in Bovec. Splošne značilnosti okolja, v katerem knjižnica deluje, so opredeljene v strateških dokumentih in med drugim izkazujejo slabo starostno ter relativno nizko izobrazbeno strukturo prebivalstva. Z letnim nakupom bomo dopolnili in posodobili knjižnično zbirko tako, da bodo vsi prebivalci imeli možnost dostopa do aktualnega, kakovostnega ter vsebinsko raznolikega gradiva na različnih medijih (vključno z zvočnimi in e-knjigami v slovenskem jeziku ter neknjižnim gradivom na fizičnih nosilcih) s poudarkom na leposlovni in poljudni literaturi za splošno uporabo. Splošno dostopnost gradiva zagotavljamo tako s strokovnim izborom kot z ustrežno in enakomerno

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

razporeditvijo gradiva med organizacijskimi enotami, e-dostopom ter brezplačno medoddelčno izposajo.

Podatki Statističnega urada RS na dan 1. 1. 2025 o številu prebivalcev s stalnim bivališčem na območju občin Bovec, Kobarid in Tolmin:

	Število				Deleži %		
	SKUPAJ	0-14 let	15-64 let	65 + let	0-14 let	15-64 let	65 + let
BOVEC	3.017	310	1.768	939	10 %	59 %	31 %
KOBARID	4.082	549	2.455	1.078	13 %	60 %	27 %
TOLMIN	10.833	1.439	6.471	2.923	13 %	60 %	27 %
SKUPAJ	17.932	2.298	10.694	4.940	12,8 %	59,6 %	27,6 %

Tabela 1: Starostna struktura prebivalcev s stalnim bivališčem na dan 1. 1. 2025

Tabela tudi za leto 2025 izkazuje nadpovprečen delež starejšega prebivalstva (slovensko povprečje starejših od 65 let je 22,9 %) in podpovprečen delež najmlajših (slovensko povprečje od 0 – 14 let je 14,5 %). Kljub temu knjižnica načrtuje delež nakupa gradiva za otroke v priporočenem deležu 30 %, saj je takšen tudi delež otrok do 15 let v strukturi članstva⁴, v knjižnico pa je vpisanih skoraj 70 % otrok iz te starostne skupine. Skrb za predbralno in bralno pismenost najmlajših je tudi ena od strateško opredeljenih vlog knjižnice v lokalnem okolju, pri čemer aktivno sodelujemo z vrtci in osnovnimi šolami ter preko različnih kanalov nagovarjamo starše (šola za starše in dispanzer za žene, igrive pravljicne ure za malčke ipd.).

4.1.1 Potencialni uporabniki knjižnice

Za ciljno skupino **predšolskih otrok** kupujemo:

- ~~barvne, igroknjige,~~ kartonke, igroknjige ter slikanice za prvo učenje in spoznavanje s knjigami,
- neknjižno gradivo na fizičnih nosilcih in spletnih platformah (BSF): risanke, pesmice in pravljice,
- poučne serijske publikacije: ~~Cicido,~~ Ciciban
- knjige z velikimi tiskanimi črkami.

Ob izboru upoštevamo tako kakovost ilustracij kot besedila ter ocene in priporočila knjižničarske stroke (npr. priročniki za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki jih izdaja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo v Ljubljani, nagrade Zlata hruška ...). Pozorni smo tudi na pedagoške vsebine, saj aktivno sodelujemo z lokalnimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi.

Za ciljno skupino **osnovnošolcev** kupujemo:

- slikanice, kratke zgodbe, poezijo, krajša in daljša prozna leposlovna dela, s katerimi želimo razvijati njihove bralne spretnosti in navade,
- poljudnoznanstvena dela z različnih področij, ki jih potrebujejo pri izpolnjevanju svojih šolskih obveznosti ali prostočasnih dejavnostih,
- različna dela z mladostniško problematiko (odrašcanje, zasvojenosti, nasilje ...),

⁴ Podatek iz Poročila o delu knjižnice za leto 2024.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

- neknjižno gradivo na fizičnih nosilcih in spletnih platformah (BSF): risanke, filme in glasbo,
- različne serijske publikacije, tudi v tujih jezikih,
- leposlovje na drugih medijih (e-knjige, zvočne knjige).

Pri nakupu gradiva za otroke in mladino so nam vodilo kakovost vsebine in avtorja, likovne in jezikovne prvine, pri izboru si pomagamo s strokovnimi ocenami Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo Pionirska (MKL), nagrade Zlata hruška – znak kakovosti otroških in mladinskih knjig ter ostale nagrade in priznanja za kakovostna dela.

Za ciljno skupino **srednješolcev** kupujemo:

- gradivo, ki je v pomoč pri šolskih obveznostih (priprava seminarskih nalog, priprava na različna tekmovanja v znanju, priprava srednješolskih raziskovalnih nalog, gradivo za pripravo na maturo),
- gradivo, ki obravnava problematiko odraščanja, oblikovanje osebne identitete (medvrstniško, nasilje, odvisnosti, motnje hranjenja ...),
- gradivo, ki je v pomoč pri nadaljnjem poklicnem usmerjanju,
- gradivo s tematiko za njihove prostčasne dejavnosti – glasba, šport, potovanja, ...
- različne serijske publikacije,
- neknjižno gradivo na fizičnih nosilcih in spletnih platformah (BSF): dokumentarni filmi, glasba,
- leposlovje in strokovno gradivo na drugih medijih (e-knjige, zvočne knjige).

Tudi pri izboru gradiva za srednješolce posvečamo posebno pozornost kakovosti vsebine in avtorjev, likovnim in jezikovnim prvinam, pri izboru so nam v pomoč različne strokovne ocene, nagrade in priznanja za kakovostna dela.

Za ciljno skupino **študentov** kupujemo:

- raznoliko strokovno literaturo v skladu s prepoznanimi potrebami,
- gradivo v tujih jezikih (predvsem leposlovje, strokovno literaturo praviloma takrat, ko ni ustrezne različice v slovenskem jeziku),
- leposlovje in strokovno gradivo na drugih medijih (zvočnice, e-knjige, zvočne knjige),
- kakovosten izbor neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih (glasba, filmi, zemljevidi) in spletnih platformah (BSF).

Za ciljno skupino **odraslih uporabnikov** kupujemo:

- leposlovje v slovenskem jeziku vseh žanrov in slogov,
- gradivo različnih strok in znanstvenih disciplin praviloma v slovenskem jeziku,
- leposlovje v tujih jezikih (klasike ali aktualno leposlovje),
- poljudno gradivo za osebno rast, neformalno izobraževanje, smotno in kakovostno preživljanje prostega časa,
- izbrane dragocenejšje in bibliofilske izdaje,
- kakovosten izbor glasbe in igranih filmov na fizičnih nosilcih in spletnih platformah (BSF),
- raznoliko gradivo, ki se navezuje na Posočje in zamejstvo,
- leposlovje in strokovno gradivo na drugih medijih (zvočnice, e-knjige, zvočne knjige),
- splošno informativno in strokovno periodiko (praviloma v slovenskem jeziku),
- gradivo z informacijami javnega značaja.

Ciljni skupini **starejših uporabnikov** namenjamo raznovrstno gradivo glede na njihove interese, potrebe in zmožnosti uporabe. Za območje, ki ga knjižnica pokriva, je značilen izrazit trend staranja

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

prebivalstva, ki ga skušamo v največji možni meri upoštevati tudi pri nakupu knjižničnega gradiva. Pri tem smo pozorni, da kupujemo gradivo, ki zagotavlja:

- uporabo kljub fizičnim omejitvam (gradivo z velikim tiskom je označeno s posebnimi nalepkami, zvočne knjige na zgoščenkah in v aplikaciji, e-knjige z možnostjo povečanja besedila),
- ohranjanje mentalnih sposobnosti (dodatne spodbude v sklopu Demenci prijazne točke),
- spodbujanje aktivnosti in pozitivnega odnosa do življenja in starosti,
- zadovoljevanje potreb po specifičnih interesih starejše populacije,
- zadovoljno in kreativno preživljanje starosti.

Pri nakupu gradiva upoštevamo tudi želje uporabnikov, ki jih lahko posredujejo preko obrazca na spletni strani knjižnice ali osebno v vseh enotah knjižnice.

4.2 Načrtovanje nakupa glede na posebne značilnosti okolja

Knjižnica pokriva največje slovensko knjižnično območje (942 km²) z razpršeno in redko poselitvijo ter neugodnimi geografskimi značilnostmi (velike razdalje do občinskih središč itd.). Prebivalci, razen izjem (študenti), praviloma niso člani drugih splošnih knjižnic, zato si z vidika splošne dostopnosti do informacij in znanja prizadevamo, da našim uporabnikom zagotavljamo čim bolj bogato in raznovrstno ponudbo gradiva v njim najbližji knjižnici.

Glede na pretežno slovensko prebivalstvo knjižnica kupuje predvsem gradivo v slovenskem jeziku, izjemoma v zbirko uvrstimo tudi strokovno gradivo v enem izmed evropskih jezikov, če ne obstaja ustrezno slovensko gradivo.

Zbirko tujejezičnega leposlovja in gradiva za učenje tujih jezikov bomo dopolnjevali z raznolikim knjižničnim gradivom predvsem v glavnih evropskih jezikih. S tem knjižnica prispeva tudi k turistični ponudbi območja, ki je intenzivno usmerjeno v to dejavnost.

Skladno s prepoznanimi potrebami bomo dopolnjevali tudi zbirko gradiv za učenje slovenskega jezika v vseh enotah naše knjižnice in s tem zadostili potrebam priseljencev. Pri prepoznavanju tovrstnih potreb knjižnica sodeluje tudi s šolami.

Pri nakupu gradiva za vse oddelke knjižnice bomo upoštevali tudi želje in potrebe uporabnikov s posebnimi potrebami, kot so: učenci iz PŠ za učence s posebnimi potrebami Tolmin, varovanci Varstveno delovnega centra Tolmin, skupnost Srečanje, slabovidni, dislektiki... Posebej smo pozorni na to, da kupljeno gradivo ustreza strokovnim priporočilom za lažje branje,⁵ pozorni bomo na izid novosti s povečanim tiskom, ustreznim razmikom vrstic, primerno pisavo in podlago. Zbirko tovrstnega gradiva se trudimo nadgrajevati tudi v Potujoči knjižnici, ki obiskuje kraje z visokim deležem starejšega prebivalstva, tri enote Doma upokojeencev in Varstveno delovni center Tolmin. V občini Tolmin bomo ostarelim, invalidnim in bolnim prebivalcem v bolj oddaljenih krajih tovrstno gradivo zagotavljali tudi preko Dostavne knjižnice.

4.3 Načrtovanje nakupa glede na informacijske, izobraževalne, raziskovalne, kulturne in socialne potrebe okolja

Knjižnica bo knjižnično zbirko dopolnjevala z gradivom različnih vrst, oblik in načinov dostopanja, da bo v skladu s svojim poslanstvom lahko zadostila intelektualnim in kulturnim potrebam občanov, podpirala vseživljenjsko učenje in razvijala različne vrste pismenosti ter tako prispevala k vsestranskemu napredku skupnosti in vsakega posameznika.

⁵ Strokovna priporočila: črke večje velikosti, večji razmak med vrsticami, ustrezna pisava, manj besedila na strani, poravnava besedila po levem robu, besedila brez podčrtanega ali okrepljenega tiska, ilustracije ne prekrivajo besedila. Mat papir oz. nekontrastna podlaga,... Vir: Lahko je brati. Dosegljivo na: shorturl.at/goGRX

Načrt nakupa knjižničnega gradiva, 2026

Za zadostitev **informativnim potrebam** okolja bomo kupovali:

- splošno informativno periodiko v slovenskem jeziku,
- gradivo z informacijami javnega značaja, še posebej lokalno pomembnih vsebin,
- dostop do elektronskih izdaj informativne periodike.

Za zadostitev **izobraževalnim in socialnim potrebam** okolja bomo kupovali:

- poljudno in strokovno gradivo z različnih področij in za različne ciljne skupine,
- strokovno gradivo v tujih jezikih, kjer tovrstnih vsebin še ni v slovenskem jeziku,
- gradivo, namenjeno vseživljenjskemu učenju ter formalnemu izobraževanju,
- gradivo, namenjeno kakovostnemu preživljanju prostega časa
- gradivo, ki se vsebinsko navezuje na projekte knjižnice (Knjižnica semen, Demenci prijazne točke, različna tematska predavanja ...).

Za zadostitev **raziskovalnim potrebam** okolja bomo:

- kupovali gradivo, ki se vsebinsko navezuje na Posočje (monografije, drobni tiski ...),
- z različnimi informacijskimi viri podpirali raziskovalno delo, ki se navezuje na Posočje,
- izpopolnjevali zbirko in zapuščino Cirila Kosmača in drugih lokalno pomembnih avtorjev, s čimer skrbimo za ohranjanje pisne kulturne dediščine Posočja.

Za zadostitev **kulturnih potreb** okolja bomo:

- kupovali kakovostno leposlovje domačih in tujih avtorjev,
- kupovali kakovostno knjižno produkcijo za mlade,
- kupovali kakovostno filmsko in glasbeno gradivo,
- v zbirko uvrščali kakovostno strokovno literaturo s področja umetnosti (filmska, likovna in glasbena umetnost).

Knjižnica kulturne potrebe okolja izpolnjuje tudi z organiziranjem literarnih prireditev, otvoritvami likovnih razstav, glasbenimi večeri in filmskimi projekcijami. Prireditveno dejavnost si prizadevamo vedno povezati z našo osnovno dejavnostjo in na ta način dodatno spodbujati uporabo knjižnične zbirke (izpostavitve gradiva, ki se povezuje z dogodkom, priprava tematskih priporočilnih seznamov, dokup gradiva iz opusa predstavljenega avtorja ipd.).

4.4 Načrtovanje nakupa po kriteriju aktualnosti

Pri odločanju za nakup upoštevamo:

- čas izida (redni nakup tekoče knjižne produkcije skozi vse leto),
- avtorja (medijska odmevnost, obletnice, nagrade),
- tematiko (aktualna družbena problematika, lokalne vsebine),
- medij (tiskano gradivo, e-knjige, zvočne knjige, filmske in virtualne vsebine, digitalni pomnilniški mediji, multimedija ...).

Sledili bomo knjižnim novostim na trgu in zagotavljali splošno dostopnost kakovostne slovenske založniške produkcije. Pri razporeditvi gradiva med organizacijske enote bomo upoštevali prepoznane potrebe in navade naših uporabnikov, demografsko sliko območja ter velikost in odprtost posamezne enote knjižnice. Aktualnost⁶ in kakovost knjižnične zbirke zagotavljamo tudi z rednim izločanjem

⁶ Zagotavljanje aktualnosti knjižnične zbirke je ena od aktualnih strateških usmeritev knjižnice na področju knjižnične zbirke, ki jo zasledujemo z različnimi dejavnostmi.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

zastarelega in dotrajanega gradiva v skladu z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva⁷ in politiko izgradnje knjižnične zbirke ter preusmerjanjem manj aktualnega gradiva v skladišče. Knjižnično zbirko smiselno in glede na strokovne kriterije⁸ dopolnjujemo tudi z različnimi darovanimi izvodi.

4.5 Načrtovanje nakupa gradiva za izvajanje dejavnosti

Dejavnosti za spodbujanje branja in bralne kulture

Knjižnica promocijo branja, predvsem slovenske izvirne produkcije ter kakovostne prevodne literature, izvaja z dejavnostmi in projekti, ki so namenjeni različnim starostnim in zahtevnostnim skupinam. V obliki tematskih sklopov ali posamezno pripravljamo različne kulturne prireditve, ki spodbujajo uporabo knjižnične zbirke. Z izvedbo raznovrstnih dejavnosti knjižnica prispeva k razvoju pismenosti in spodbuja bralno kulturo med različnimi starostnimi skupinami potencialnih uporabnikov.

- Za spodbujanje predbralne pismenosti knjižnica pripravlja *Pravljicne ure z lisico Mico* in igrivo pravljico »mala lisica Mica«. V ta namen kupujemo in uporabljamo kakovostna gradiva za najmlajše.
- Porajajočo se pismenost pri najmlajših spodbujamo tudi z mesečnimi priporočili staršem za branje kakovostnih otroških slikanic *Malček palček bere*.
- Z *Uganko meseca* spodbujamo uporabo kakovostne mladinske strokovne literature in tematskih leposlovnih vsebin.
- V akciji *Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin*, ki je namenjena spodbujanju tretješolcev k branju in rednemu obiskovanju knjižnice, izpostavljamo kakovostno izvirno in prevedeno produkcijo otroških leposlovnih del. S prilagojeno različico akcije k branju in obiskovanju knjižnice spodbujamo tudi varovance Varstveno-delovnega centra Tolmin in enote Doma upokojencev na Petrovem Brdu.
- V projektu *Koraki do branja* ponujamo kakovostna leposlovna dela za otroke, ki ustrezajo tudi strokovnim priporočilom za lahko branje, ter strokovno literaturo za starše, ki se soočajo z izzivom motiviranja in dodatne pomoči otrokom pri branju.
- Leposlovno gradivo za otroke in mladino je opremljeno s *piktogrami*, ki otroke usmerjajo pri vsebinskem izboru in jih dodatno motivirajo za branje.
- Kakovostno izvirno in prevedeno mladinsko leposlovje mesečno priporočamo v branje kot *QL knjige*.
- Z nalepko *Zlata hruška* označujemo otroške in mladinske knjige, ki jih Center za mladinsko književnost Pionirska vsako leto uvrsti na seznam priporočil. S tem želimo spodbuditi izposajo kakovostnih knjig med mladimi bralci in spodbujati bralno kulturo.
- Z medgeneracijskim projektom *Bralna bratovščina* bralce vseh starostnih skupin vabimo k medsebojnemu spodbujanju k branju in spodbujamo idejo družinskega branja. Projekt krepi bralne navade otrok in spodbuja bralno kulturo v družinskem ter širšem družbenem okolju.
- V sodelovanju s Kinogledališčem Tolmin v akciji *Od knjige do filma* izpostavljamo knjige, po katerih so nastali filmi, ki se predvajajo v našem lokalnem kinu. Na ta način skušamo k branju preko filmske umetnosti pritegniti predvsem mlajše generacije bralcev.
- S ponujanjem možnosti izposoje slovenskih filmov iz *Baze slovenskih filmov* (Filmoteka) spodbujamo tudi izposajo knjižnih izvirnikov ter filmskega gradiva na fizičnih nosilcih, ki ga knjižnica hrani.

⁷ Dosegljivo na: www.nuk.uni-lj.si/sites/default/files/dokumenti/2024/Navodila_za_izlocanje.pdf

⁸ Dokument politike upravljanja s knjižnično zbirko Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin za obdobje 2021-2025. Nov dokument je v pripravi.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

- Projekt *Primorci beremo* je skupni projekt primorskih knjižnic, s katerim že 20 let uspešno spodbujamo branje izvirne slovenske proze in poezije. Knjižnica ob začetku nove sezone projekta dopolni svojo zbirko z izvodi slovenskih del, ki jih sodelujoče knjižnice uvrstimo na letni seznam in z različnimi oblikami promocije spodbuja bralne navade ter krepi bralno kulturo med odraslimi bralci.
- V knjižnici deluje *Bralni klub*⁹, ki poleg branja in izposoje knjig spodbuja tudi socialno komponento in izmenjavo mnenj o prebranem, kar pozitivno vpliva na oblikovanje kritičnega mišljenja in empatije.
- Na kakovostno slovensko in prevedeno leposlovje, ki bi ga bralci sicer morda spregledali, opozarjamo s seznamom *Priporočamo*. Knjige so izpostavljene na posebnih policah in objavljene v tematski rubriki na spletni strani knjižnice.
- S posebno nalepko redno označujemo knjige, ki so na portalu *Goodreads*¹⁰ dosegle oceno najmanj 4 (od možnih 5) s ciljem usmerjanja h kakovostni žanrski literaturi.
- Kot pomoč bralcem pri izboru kakovostne literature uporabljamo in promoviramo tudi vseslovenski portal *Dobreknjige.si*, ki ga soustvarjajo slovenske splošne knjižnice.
- Kakovostno literaturo (humanistika, kakovostno prevodno in domače leposlovje, subvencionirano gradivo) različnim starostnim in interesnim skupinam približamo tudi z razstavami nominiranih in nagrajenih del, obeležitvijo obletnic ustvarjalcev, promoviranjem v radijski oddaji *Tvoja, moja, naša knjižnica* na lokalni radijski postaji Primorski val. Oddaja je na sporedu enkrat mesečno in predstavlja najširše možno doseganje potencialnih uporabnikov naše knjižnice.
- Del izločenega in odpisanega gradiva v poletnih mesecih na več lokacijah v Zgornjem Posočju postavimo v knjižne hiške, imenovane *SeniKnjig*. Knjižni seniki so izdelani po podobi senikov iz lokalne arhitekturne dediščine in so vključeni v široko mednarodno mrežo *Little Free Library*. Gre za pomembno aktivnost, ki je del načrta spodbujanja bralne kulture, s katero dosežemo širši krog potencialnih uporabnikov in obiskovalcev tudi izven knjižnice. Knjižne hiške dopolnjujejo tudi turistično ponudbo Posočja.

Dejavnosti za informacijsko opismenjevanje

Knjižnica svojim uporabnikom nudi brezplačno individualno usposabljanje za samostojno uporabo e-storitev knjižnice (iskanje po katalogu COBISS+, izposoja e-knjig in zvočnih knjig, iskanje po e-virih), ponuja možnost skupinskih izobraževanj, na Računalniški točki ponuja usposabljanja za uporabo IKT ter po potrebi uporabnike usmerja na organizirane oblike usposabljanj za uporabo informacijske tehnologije drugih lokalnih ponudnikov izobraževanj. Z zagotavljanjem ustreznega in aktualnega knjižničnega gradiva podpiramo samostojno in kritično uporabo informacijske tehnologije med uporabniki, uporabnikom omogočamo dostop do raznolikih kakovostnih e-podatkovnih zbirk in jih na usposabljanjih učimo učinkovitega iskanja zelenih informacij.

Dejavnost domoznanskega oddelka

Z nabavo lokalno pomembnega gradiva (starih razglednic, fotografij z motivi naših krajev, publikacij lokalnih avtorjev ali lokalnih vsebin ...) bomo dopolnjevali domoznansko zbirko in s tem krepili vlogo splošne knjižnice pri ohranjanju pisne kulturne dediščine in dediščinsko pismenost uporabnikov različnih starostnih skupi ter omogočali lokalne študije. Dela lokalnih avtorjev oz. vsebin označujemo z oznako *Beremo lokalno* in jih posebej izpostavljamo.

⁹ V Knjižnici Bovec bralni klub deluje v sklopu projekta *Primorci beremo* (*Primorci beremo ob skodelici kave*), v Knjižnici Tolmin pa se je jeseni 2024 preoblikoval v celoletno dejavnost v sodelovanju z Ljudsko univerzo Tolmin.

¹⁰ Goodreads je spletna stran ameriškega spletnega ponudnika Amazon, ki uporabnikom omogoča iskanje knjig za branje in njihovo ocenjevanje.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

5 NAČRTOVANA SESTAVA IN OBSEG NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA**5.1 Načrtovana sestava in obseg nakupa glede na Standarde, navodila Ministrstva za kulturo in razpoložljiva sredstva**

		Načrtovano v letu 2026
Prebivalstvo (H12025)	17.932	
Število vseh načrtovanih izvodov knjižnega in neknjižnega gradiva¹¹:		3.736
Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028:		
Delež knjižnega in neknjižnega gradiva (izvodi)	Stopnjo obsega in prirasta neknjižnega gradiva določi knjižnica glede na aktualnost takšnega gradiva, ki je pogojena s tehnološkim razvojem.	98 % : 2 %
Število izvodov knjižnega gradiva na 1000 prebivalcev	Prirast vsaj 250 izvodov knjižnega gradiva	204
Število izvodov knjižnega gradiva		3.661
Število izvodov neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev	Stopnjo obsega in prirasta neknjižnega gradiva določi knjižnica glede na aktualnost takšnega gradiva, ki je pogojena s tehnološkim razvojem.	4
Število izvodov neknjižnega gradiva		75
Število vseh naslovov		1.916
Delež naslovov strokovnega gradiva	50% in več	50 %
Število naslovov strokovnega gradiva		958
Delež naslovov leposlovnega gradiva	Do 50 % v krajevnih knjižnicah	50 %
Število naslovov leposlovnega gradiva		958
Delež naslovov gradiva za otroke	Praviloma 30 %	30 %
Število naslovov za otroke		575
Število naslovov periodičnega tiska v osrednji knjižnici	Vsaj 100 naslovov	140
Povprečno število naslovov periodičnega tiska na posamezno knjižnico brez osrednje	Ne manj kot 30 naslovov	43

5.2 Načrtovan obseg nakupa po organizacijskih enotah

Nakup gradiva za posamezno organizacijsko enoto knjižnice načrtujemo glede na:

- predvidena zagotovljena sredstva posamezne občine ustanoviteljice,
- predvidena sredstva Ministrstva za kulturo,
- predvidena lastna sredstva,
- demografsko sliko območja, ki ga organizacijska enota pokriva,
- prepoznane potrebe uporabnikov posamezne organizacijske enote.

¹¹ V podatkih niso vključene elektronske in zvočne knjige.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

Obseg nakupa za posamezno knjižnico smo ovrednotili na podlagi predvidene povprečne cene za knjižno gradivo v letu 2026, to je 23,00 €.

	Število izvodov knjižničnega gradiva	Število naslovov knjižničnega gradiva	Delež
Knjižnica Tolmin	1.784	914	48 %
Knjižnica Kobarid	631	324	17 %
Knjižnica Bovec	647	332	17 %
Potujoča knjižnica ¹²	674	345	18 %
Skupaj	3.735	1.915	100 %

Priporočen prirast knjižnega gradiva glede na Strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028)¹³ naj bi glede na število prebivalcev znašal:

	Število prebivalcev ¹⁴	Priporočen prirast števila izvodov knjižnega gradiva
Občina Tolmin	10.833	2.708
Občina Kobarid	4.082	1.021
Občina Bovec	3.017	754
Skupaj	17.932	4.483

Glede na predvidena finančna sredstva, namenjena nakupu knjižničnega gradiva, in predvideno povprečno ceno knjižničnega gradiva v letu 2026 načrtujemo nakup 3.735 izvodov gradiva (knjižno in neknjižno gradivo), s čimer kljub predvidenim izvodom dodanih darov ne bomo dosegli priporočenega standarda za prirast knjižnega gradiva.

5.3 Načrtovan obseg nakupa glede na priporočena razmerja

V skladu s strokovnimi priporočili in prioritetai med knjižničnimi vlogami načrtujemo nakup gradiva v razmerju 30 % naslovov otroškega in mladinskega gradiva ter 70 % naslovov gradiva za odrasle.

		odrasli	otroci in mladi
	100 %	70 %	30 %
število naslovov		1.340	575

Čeprav je delež otrok, starih do 15 let, v strukturi prebivalstva nizek, ti predstavljajo 30 % delež v strukturi članov knjižnice, v knjižnico pa je vpisanih pribl. 70 % otrok iz te starostne skupine, zato tudi pri nakupu zasledujemo priporočila standardov, to je 30 % od vseh kupljenih naslovov.

¹² Nakup gradiva za Potujočo knjižnico glede na razporeditev števila prebivalcev sofinancirajo vse tri občine.

¹³ Priporočena letna stopnja prirasta knjig in brošur je vsaj 250 enot na 1000 prebivalcev.

¹⁴ Podatek z dne 1. 1. 2025.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

		strokovno	leposlovno
	100 %	50 %	50 %
število naslovov		958	958

Analiza uporabe knjižnične zbirke kaže na visok delež izposoje leposlovnega gradiva (približno 70 %), zato v skladu s priporočili načrtujemo nakup vsaj 50 % deleža leposlovnega gradiva, da bi zadostili ugotovljenim potrebam.

5.4 Načrtovan obseg nakupa neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih

Obstoječo zbirko bomo dopolnjevali s knjižnim in neknjižnim gradivom na fizičnih nosilcih predvidoma v razmerju 98 % : 2 %¹⁵, kar je podobno kot preteklo leto. V skladu s strokovnimi priporočili, analizo uporabe knjižnične zbirke in prepoznanimi potrebami okolja načrtujemo nakup gradiva v obsegu:

- 204 izvide knjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev
- 4 izvide neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih na 1.000 prebivalcev

	št. izvodov gradiva	knjižno	neknjižno
delež	100 %	98 %	2 %
skupaj	3.736	3.661	75

Pri izboru neknjižnega gradiva na fizičnih nosilcih, kot so glasbene zgoščenke, filmske vsebine, zgoščenke z otroškimi pesmicami in pravljicami, risani filmi, zemljevidi, bomo predvsem pozorni na kakovostne in aktualne vsebine. Ob tem bomo spodbujali tudi izposoje oz. uporabo zakupljenih knjižničnih vsebin na spletu, npr. BSF.

Gradivo bomo glede na prepoznane potrebe uporabnikov razporedili v vse naše enote, manjši del tega gradiva predstavljajo lokalne oz. domoznanske vsebine (stare razglednice in fotografije).

5.5 Načrtovan obseg nakupa elektronskih in zvočnih knjig**Elektronske knjige na portalu Cobiss Ela**

Knjižnica je v letu 2024 sklenila pogodbo z IZUM kot ponudnikom portala Cobiss Ela, ki omogoča dostop do vseh knjig na portalu. Plačljiva je le njihova potencialna izposoja, zato ne načrtujemo nakupa e-knjig, temveč zgolj predvidevamo strošek njihove izposoje.

Predvidevamo, da bo v letu 2026 na portalu Cobiss Ela za prevzem v lokalno bazo na voljo pribl. 2.600 naslovov e-knjig. Predvidena povprečna cena ene izposoje je 1,30 €. Izračunana je na podlagi vrednosti izposoj v letu 2025¹⁶ in je bistveno višja od predvidene povprečne cene za leto 2025 (0,63 €). Glede na vse navedeno načrtujemo približno 1.385 izposoj.

Zvočne knjige na portalu Audibook

Na dan 27. 10. 2025 je bilo članom knjižnice na voljo 649 naslovov zvočnih knjig, kar je 58 % vseh naslovov na portalu. Licence bodo večinoma veljavne tudi v letu 2026.

Skladno s poslovnim modelom portala Audibook v letu 2026 načrtujemo nakup novega paketa s 100 novimi naslovi zvočnih knjig v slovenskem jeziku. Strošek nakupa zvočnih knjig je sestavljen iz letne naročnine in cene paketa 100 licenc, predvidena povprečna cena je 20 €.

¹⁵ V skladu s Strokovnimi priporočili in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018-2028) stopnjo obsega in prirasta neknjižnega gradiva določi knjižnica glede na aktualnost takšnega gradiva, ki je pogojena s tehnološkim razvojem.

¹⁶ Analiza opravljena za čas od 1. 1. do 27. 10. 2025.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

Pri zvočnih in e-knjigah kupujemo predvsem leposlovje s posebnim poudarkom na vsebinah za mlade (podpora izobraževalnemu procesu) in starejše prebivalce (senzorne in druge oviranosti). Pri tem upoštevamo enake kriterije kot pri nakupu knjižnega leposlovnega gradiva, saj ugotavljamo, da se izbor izposojenih digitalnih vsebin ne razlikuje bistveno od fizične izposoje.

	sredstva za gradivo v letu 2026 EUR	Povprečen strošek na izvod gradiva EUR	delež
e-knjige	1.800	1,30	2 %
zvočne knjige	2.000	20	2 %
knjižno gradivo	84.203	23	94 %
neknjižno gradivo	1.725	23	2 %
skupaj	89.728		100 %

6 ZAGOTAVLJANJE ENAKE DOSTOPNOSTI KNJIZNIČNEGA GRADIVA ZA VSE PREBIVALCE NA OBMOČJU KNJIZNICE

Enako dostopnost knjižničnega gradiva in informacij za vse prebivalce na območju delovanja Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin bomo še naprej zagotavljali:

- z ustrezno razvejano knjižnično mrežo,
- s primernimi urniki odprtosti vseh naših enot,
- z učinkovitim, medsebojno povezanim delovanjem vseh enot in medoddelčno izposoje,
- s pretehtanim nakupom kakovostnega gradiva ter z ustrezno količinsko in vsebinsko razporeditvijo gradiva v posamezne enote, upošteva demografsko sliko območja, njegove druge značilnosti in prepoznane potrebe,
- z aktivnostmi in primernim gradivom za skupine s posebnimi potrebami.

Uporabniki lahko z enotno člansko izkaznico obiskujejo osrednjo knjižnico v Tolminu, krajevni knjižnici v Bovcu in Kobaridu ter preko 80 postajališč Potujoče knjižnice v vseh treh občinah. V okviru osrednje knjižnice deluje tudi Dostavna knjižnica, ki enkrat mesečno obiskuje najbolj oddaljene in težje dostopne kraje. V tako organizirani knjižnični mreži je zajeta velika večina krajev na obsežnem, a redko poseljenem območju delovanja knjižnice. Poleg tega članom ponujamo možnost pošiljanja gradiv po pošti ter prevzem gradiva v paketniku pred Knjižnico Tolmin tudi izven delovnega časa knjižnice.

Vse naše organizacijske enote presegajo določila Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03, 162/22) glede števila ur odprtosti. Urnik skušamo prilagajati potrebam naših uporabnikov ter ekonomičnosti in učinkovitosti delovnih procesov.

Vse štiri organizacijske enote Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin delujejo kot enoten sistem, ki omogoča vsakemu uporabniku, da se včlani v katerikoli enoti, uporablja gradivo v katerikoli enoti, si ga v katerikoli enoti izposodi na dom in ga v katerikoli enoti tudi vrne. Z avtomatizacijo izposoje v vseh štirih enotah, z informacijami o gradivu v vseh enotah ter z brezplačno medoddelčno izposoje je našim uporabnikom kar najhitreje na voljo celotna knjižnična zbirka v mreži Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin, ne glede na umeščenost gradiva znotraj mreže. Tradicija takšnega načina zagotavljanja optimalne dostopnosti je med drugim posledica velikosti območja in njegove oddaljenosti od drugih večjih mest in knjižnic.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

Knjižnica bo tudi v letu 2026 kupovala gradivo iz vseh področij znanja in tako v skladu s svojo nabavno politiko enakomerno dopolnjevala zbirko v vseh svojih enotah, upošteva demografsko sliko območja, prepoznane potrebe, velikost in odprtost posamezne enote ter zagotovljeno financiranje. V primeru, ko se knjižnica odloči za nakup manjšega števila izvodov, je gradivo običajno prednostno uvrščeno v osrednjo knjižnico. Zaradi enotne nabave in katalogizacije ter sistema kroženja gradiva je tudi to gradivo dostopno uporabnikom v vseh ostalih enotah.

Knjižnica bo pri nakupu gradiva upoštevala tudi želje in potrebe uporabnikov s posebnimi potrebami in specifične potrebe posameznih ciljnih skupin. Poleg otrok in mladine (mdr. akcija Moja knjižnica, Koraki do branja) knjižnica posebno skrb namenja učencem PŠ za učence s posebnimi potrebami, varovancem Varstveno delovnega centra, ostarelim v treh domovih upokojencev, zdravljenim odvisnikom v Skupnosti Srečanje, slabovidnim ...

7 SODELOVANJE Z DRUGIMI KNJIŽNICAMI

V okviru sistema območnosti (OOK Nova Gorica s knjižnicami Ajdovščina, Idrija in Tolmin) našim uporabnikom zagotavljamo brezplačno medknjižnično izposajo v študijske namene ter sodelujemo v medknjižnični izposoji z ostalimi slovenskimi knjižnicami. Sodelovanje v sklopu Goriškega območja in NUK poteka tudi na področju digitalizacije domoznanskega gradiva in njegove promocije ter na področju odpisanega gradiva in izmenjave darov, lastnih izdaj, domoznanskega gradiva ter obveznega izvoda.

Še naprej načrtujemo aktivno sodelovanje v skupnem projektu spodbujanja branja slovenskih avtorjev in promocije kakovostnega izvirnega slovenskega leposlovja *Primorci beremo*, ki v letu 2026 obeležuje 20-letnico izvajanja.

Z ostalimi splošnimi knjižnicami sodelujemo v projektu *Obrazi slovenskih pokrajin*, smo soorganizatorji mladinskega literarnega festivala *Bralnice pod slamnikom*, sodelujemo v vseslovenskih projektih, kot so *Dobreknjige.si*, *Rastem s knjigo*, *Nacionalni mesec skupnega branja*, *Teden splošnih knjižnic*...

S Knjižnico slepih in slabovidnih *Minke Skoberne* iz Ljubljane sodelujemo pri nabavi zvočnic, na različne načine pa sodelujemo tudi z lokalnimi šolskimi knjižnicami ter knjižnico Tolminskega muzeja.

8 PROMOCIJA KNJIŽNIČNIH ZBIRK

Da bi spodbudili izposajo knjižničnega gradiva in s tem širili tako bralno pismenost kot bralno kulturo, knjižnično gradivo promoviramo:

1. v prostorih knjižnic:

- s strokovnim svetovanjem bibliotekarjev in knjižničarjev informatorjev v vseh naših enotah,
- s posameznimi akcijami in projekti (*igriva pravljica mala lisica Mica* ter ure pravljic z *lisico Mico*, *Moja knjižnica*, *Koraki do branja*, *Uganka meseca*, *Primorci beremo*, *Bralna bratovščina*, *Obrazi slovenskih pokrajin*, *Priporočamo*, *Od knjige do filma*, *piktogrami*, *Bralni klub*, *Goodreads* ...),
- z organiziranjem kulturnih prireditev, literarnih večerov ter izvajanjem bibliopedagoških dejavnosti,
- s tematskimi razstavami raznolikega gradiva na različnih medijih ob posameznih dogodkih, obletnicah, nagradah,
- z izpostavljanjem kakovostnega gradiva na knjižnih policah, posebnih mestih v knjižnici,
- s pripravljanjem raznih priporočilnih in tematskih seznamov, zgibank, letakov.

Načrt nakupa knjižničnega gradiva. 2026

2. preko spletne strani www.kcctolmin.si ter družbenih omrežij Facebook (facebook.com/kcctolmin) in Instagram (instagram.com/kcctolmin/),
3. z lastno radijsko oddajo Tvoja, moja, naša knjižnica na lokalni radijski postaji Primorski val¹⁷,
4. s prispevki za lokalni in druge, predvsem zamejske časopise,
5. s sodelovanjem na raznolikih lokalnih dogodkih.

9 DOSTOPNOST DO INFORMACIJ O KUPLJENEM GRADIVU

Dostop do informacij o kupljenem gradivu je omogočen preko spletnega kataloga COBISS+. Mesečno pripravljamo sezname leposlovnih in strokovnih novosti za odrasle in otroke, ki so bralcem v vseh knjižnicah na voljo v tiskani obliki in na spletni strani knjižnice. Na spletni strani knjižnice so posebej izpostavljeni tudi sezname monografskih publikacij, zvočnih in elektronskih knjig, kupljenih s sredstvi Ministrstva za kulturo¹⁸.

10 ODPSTOPANJA OD STROKOVNIH PRIPOROČIL PRI NAČRTOVANJU

Glede na predvidena sredstva za nakup gradiva v letu 2026 kljub predvidenemu dopolnjevanju zbirke z darovi ne pričakujemo doseganja standarda prirasta 250 enot knjižnega gradiva na 1.000 prebivalcev, kar je posledica relativno visokih cen gradiv in nespremenjeni višini namenskih finančnih sredstev. Kljub skrbnemu načrtovanju je struktura dejanskega letnega nakupa knjižničnega gradiva v veliki meri pogojena s ponudbo knjižnega trga, zato so določena odstopanja možna in pričakovana. V primeru spremembe višine načrtovanih sredstev in ob vplivu drugih nepredvidenih dejavnikov se nakup gradiva po obsegu in sestavi premo sorazmerno prilagodi.

Tolmin, 3. 11. 2025

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
Jerneja Berginc, v. d. direktorja

¹⁷ Po zadnjih raziskavah Ninamedia je to najbolj poslušana radijska postaja na našem območju.

¹⁸ Dosegljiv na: <https://www.kcctolmin.si/katalog-informacij-javnega-znacaja/>.